ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

...-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 124 (13440)
1971 оной
майн 27,
четверг

Сэн 2 мүнгэн

«Байкал» учхоздо — дамжуулгын туг

Уржадэр СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын, хүдөө ажахын болон бэлэдхэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг «Байкал» учхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ, ажахын түрүүшүүлдэ барюулагдаа. Ороной хүдөө ажахын институдуудай 122 учхозуудай дунда 1971 оной 1-дэхи кварталда үнеэдэй һү шэмэ дээшэлүүлгээр эрхимлэжэ гараһандань «Байкал» учхозой коллективые СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын учхозуудай управлениин начальник нүхэр П. А. Орешкин амаршалжа, саашадаа бүри ехэ амжалта туйлахыень хүсөө.

Үнеэдэй һү шэмэ дээшэлүүлгээр ороной суута «Караваево», «Кутузовка» болон бусад ажахынуудые ахижа гараха гээшэ ехэ амжалта мүн. Энэмнай учхозой коллективэй, Буряадай хүдөө ажахын институдай эрдэмтэдэй олон жэлдэ хэһэн хүдэлмэриин аша үрэ ха юм.

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлые ажахын хүдэлмэрилэгшэд амжалтатайгаар захалаа. Жэлэй гурбан һарада ажахын үнеэн бүриһөө 1130 килограмм һүн һаагдаһан байна. Энэ үедэ ажахын түрүү һаалишад А. Пузыревич, Д. Дондопов, А. Степанова болон бусад ажалай үльгэр жэшээ харуулаа.

«Байкал» учхоздо дамжуулгын Улаан туг барюулагдаһантай дашарамдуулан, тус ажахын директор Г. П. Тюменцев, КПСС-эй Улаан-Үдын райкомой секретарь И. Я. Сыщук гэгшэд харюугай үгэ хэлэжэ, энэ хүндэтэ тугые бүхөөр барихын тула бүхы хүсөөрөө оролдохобди гэжэ мэдүүлээ.

А. БОРИСОВ.

...ЭНЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ДОРЮУН АЛХАМ

...АД ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭЭ

...агатайн леспромхозой ...тив табан жэлэй түсэ... болзорһоонь урид дүүр...эһэн Москва, Ленин...й хүдэлмэришэдэй үүс... дэмжээд, социалис ... үргэнөөр дэлгэ...эн юм. Бага комплекс...гаданууд, мастерска ...гууд абаһан уялгануу... заатагүй дүүргэхые ...оно. Ажалайнгаа нор...үргэдэггүй нэгэшье хүдэлмэришэн мүнөө леспромхоздо үгы болоо.

Модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, майн 20-до дүүргэһэн тухайгаа тус леспромхоз «Забайкаллес» комбинат соо эгээл түрүүлэн элидхэбэ.

Леспромхозой хүдэлмэришэд табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые декабриин 5 болотор дүүргэхэ, даабариһаа гадуур 35 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ гэжэ шиидэз.

Итанцын, Хандагайн, Ардасаанай, Худанай леспромхозой коллективүүд байгша оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ уялга абаад, хэлэһэн үгэдөө хүрэмөөр ажаллана. Тэдэнэр май һарынгаа даабарии дүүргээд, июниин түсэбөөр ажаллажа байна.

Н. ТЮРНЕВ.

БАРИЛГАНЬ ХЯМДА БАЙХА

Хяагтын аймагай «Пограничный» совхозой директор Ф. И. Кушнарев совхозой главна прораб, инженер-барилгашан Н. И. Санжиев гэгшэд хонидой түхэрэзн байрын шэнэ проект зохёоһон юм. Иимэ байра үбэлэй үедэ дулаан, хонидой хурьгалхада зохид. Үбэлэй үедэ газаа 40 градус хүйтэнэй буухада хотон соо 5 градусһаа дээшэ дулаан байдаг.

Совхозой барилгашад иимэ дүрбэн байра бариһан байна. Шэнэ проектээр байра барихада хуушанай № 196—61 проектээр бариһанһаа 6243 түхэригвөр хямда сэнтэй байна. Шэнэ проект тухай тобшоор бэшэгдэһэн тусгаар хуудаһан гаргагдажа, хүдөө ажахынуудта эльгээгдэнхэй.

Байтараа республикымнай хонишодто хямда сэнтэй, дулаан зохид байранууд баригдажа эхилхэнь.

...ГАРМАЕВ.

...ДЕПУТАДТА КАНДИДАДУУДТАЙ УУЛЗАЛГАНУУД ПОЛИТИЧЕСКЭ ЕХЭ ДЭБЖЭЛТЫН ОРШОН БАЙДАЛДА ҮНГЭРНЭ

ХОРИ

...й түб тосхоной предприя... эмхи зургаануудай тү..., хүршэ совхозуудай механизаторнууд соёлой ... олоороо сугларба. ...Верховно Соведэй депу...ндидадаар Забайкальска ...797-дохи округһоо ...гдэһэн РСФСР-эй автомо...транспортын министр нү...гений Георгиевич Труби... уулзалгада зорюулагдаһан ...КПСС-эй райкомой нэгэдэ...тарь П. М. Павлов нээжэ, ... урда тээхи эдэ үдэр...аймагай ажалшадай ажал ...и тухай тобшоор хөөрэжэ

...ернь нүхэр Е. Г. Труби... этигэмжэтэ нюур, Хориин леспромхозой директор Г. И. Баранниковта үгэ үгтэбэ.

— Манай леспромхозой коллектив һунгалтынгаа урда тээхи суглаан дээрэ РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Евгений Георгиевич Трубицыниие дэбжүүлһэн байна. Манай кандидадай бүхы ажал ябуулгань арад зоной аша туһада, партиин табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ зорюулагданхай,—гэжэ этигэмжэтэ нюур хэлэнэ. Саашадаа тэрэнэй намтар дээрэ тогтожо, һунгалтын үдэр—июниин 13-да коммунис партиин үнэн сэхэ хүбүүн Евгений Георгиевич Трубицынай түлөө дуугаа үгэхыень һунгагшадые уряалба.

Трибуна дээрэ харгын линейнэ управлениин инженер Н. Я. Ситникова гаража, нүхэр Е. Г. Трубицын манай этигэл найдабарии харюулха байха гэжэ мэдүүлээд, депутадта кандидадтаа хэдэн заха үгэнэ. Хори тосхондохи дунда һургуулиин байра байшангууд мүнөө багадана, үхибүүд хоёр-гурбан халаанда һуралсаха баатай болоно. Шэнэ һургуули бариха саг тулажа ерэнхэй. Манай аймаг газар дайдаар баян, олон томо томо һуурин тосхонуудтай. Теэд район соогуур ябаха автобус үгы. Хори тосхоншье жэлһээ жэл бүри үргэдэн хүгжэнэ. Тосхон соогууршье ябаха автобус хэрэгтэй байгаа гээд Ситникова үргэлжэлүүлнэ. Гадна аймагай түбтэ хүүгэдэй саад, яслинууд биишье һаа, үшөөл дуталдана. Эдэ асуудалнуудые мүртэй тээшэнь шиидхэхэ хэрэгтэ туһалалсахыень нүхэр Трубицында хандана.

Суглаан дээрэ Хориин дунда һургуулиин директор Н. Н. Афанасьев, № 335 ПМК-гай начальник В. В. Намсараев, телефонистка З. Григорьева, Анаагай совхозой овощ ургуулагшадай бригадын бригадир Е. Н. Евсина, аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ И. И. Трофимов гэгшэд үгэ хэлэжэ, нүхэр Трубицынай кандидатурые дэмжэжэ байһанаа мэдүүлбэ.

Сугларагшадаар халуунаар угтагдажа нүхэр Евгений Георгиевич Трубицын трибуна дээрэ гараба. РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэнэйнь түлөө үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргөөд, таанадай этигэл найдабарии бэелүүлхын, харюулхын түлөө хүсэ шадалаараа оролдохоб гэжэ нүхэр Трубицын найдуулба.

Ф. ХАНДАРХАЕВ.

...ЛААН-ҮДЭ

...ССР-эй Верховно Соведэй ... кандидадаар Борсоевско ...округһоо дэбжүүлэгдэһэн ...ын нютагай промышлен... министр Мария Федосеев...городняя һунгагшадтаяа ... Улаан-Үдын 2-дохи дун...уулиин байшан соо боло... уулзалгын суглаан дээрэ ...округһоо городской Сове...утадта кандидадаар дэб...һэн Улаан-Үдын АТС-эй ... Галина Николаевна ... АТС-эй телеграфистка ...рьевна Гаськова болон ...районно Соведэй депутад...идадууд судна хабсарагша ...Иванович Прутовой, вален...аг фабрикын контролёр ...ковлевна Пестрякова гэг...жаба.

...эн үгэ абаһан этигэмжэ... 33-дахи дунда һургуу...ша Тамара Евсеевна Те... арадай кандидат М. Ф. ...няягай ажабайдалай, ажа...артай сугларагшадые та..., нүхэр Завгородняягай ...э хүн шэнгеэр дуугаа үгэхыень уряалба. Удаань үгэ абаһан М. Ф. Завгородняя юһэдэхи табан жэлдэ Буряад орондомнай бодохоёо байһан промышленна шэнэ-шэнэ барилганууд тухай хөөрөөд, үндэр этигэл найдабари үзүүлһэндэнь һунгагшадта халуун баяр хүргэжэ, тэдэнэй захяа дүүргэхын түлөө бүхы шадалаараа оролдохоб гэжэ хэлэбэ. Мүн лэ эндэ үгэ абаһан горсоведэй, райсоведэй, депутадта кандидадууд Г. Н. Крылова, О. Ю. Гаськова, Л. И. Прутовой, М. Я. Пестрякова гэгшэд һунгагшадтаа баяр хүргэжэ, тэдэнэй захяа дүүргэхээр бэлэн байһанаа мэдүүлээ.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн ГО-гай штабай начальник К. И. Иванов, 2-дохи дунда һургуулиин багша С. Я. Шленкевич, пенсионер П. И. Вставская, аптекоуправлениин хүдэлмэрилэгшэ З. Д. Скрипник гэгшэд городоо бүри болбосон түхэлтэй болгохо, ниитын гурим сахилга шангадхаха, 2-дохи һургуулиин мастерской, спортзал барилгые, капитальна заһабарилгые түргэдхэхэ тухай һанамжаяа оруулба.

Д. ДАШИЕВ,
манай корр.

ЗАГАРАЙ

ЗАГАРАЙ. Шэнэ Бэрээнэй механическа заводой хүдэлмэришэд РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар энэ коллективһээ дэбжүүлэгдэһэн РСФСР-эй автомобильна транспортын министр нүхэр **Евгений Георгиевич Трубицынтай** уулзаба. Түрүүшээр Шэнэ Бэрээнэй механическа заводой ОТК-гай начальник И. К. Афанасьев РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадай намтар, ажал ябуулга тухай хөөрэжэ үгөө.

Һүүлээрнь тус заводой главна инженер В. С. Пуховской, Элхиин автомашина заһабарилгын заводой парткомой секретарь И. В. Корчагин, Шэнэ Бэрээнэй механическа заводой слесарь А. Шитикова, КПСС-эй Загарайн райкомой нэгэдэхи секретарь Е. Н. Скубаренко болон бусад үгэ хэлээ. Тэдэнэр РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат нүхэр Трубицында ажал хүдэлмэри тухайгаа, хөөрөө, захяануудые хүргөө. Суглаанай эсэстэ үгэ хэлэһэн нүхэр Е. Г. Трубицын һунгагшадай үндэр ехэ этигэл найдабарии харюулхын тула бүхы хүсэ шадалаа зорюулхаб гэжэ найдуулаа.

С. ОЧИРОВ.

УЛААН-ҮДЭ

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОН. Ленинэй ордента локомотив-вагон заһабарилгын заводой парткабинет соо хүдэлмэришэд, алба хаагшад уржадэр олоороо сугларжа, РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй, горсоведэй, Железнодорожно районой Соведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэдтэй уулзаһан, өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые хэлэһэн байна.

— Манай Ленинэй комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд өөрынгөө һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ Улаан-Үдын һунгуулиин 795-дахи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар сугтаа ажалладаг нүхэрөө—заводой радио-хабсаргагша, комсомол-залуушуулай бригадын бригадир, комсомол басаган **Светлана Васильевна Клобуковае** дэбжүүлһэн байгаа,—гэжэ С. И. Клобуковагай этигэмжэтэ нюур, тус заводой директорэй орлогшо, нүхэр Смагин хэлээд, һунгагшадта депутадта кандидадай намтар тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэбэ.

Ажалайнь намтар хөөрэжэ үгэһэнэй удаа нүхэр Смагин **С. В. Клобуковагай** түлөө нэгэ хүн шэнгеэр дуугаа үгэхыень һунгагшадые уряалһан байна.

Республикын Верховно Соведэй дээдэ органой депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн С. В. Бузаевагай ажалай намтар тухай тэрэнэй этигэмжэтэ нюур, заводой шэрэм шудхадаг цехэй начальнигай орлогшо М. Д. Ангархаев һунгагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Комсомольско һунгуулиин 21-дэхи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Улаан-Үдын Ленинэй ордента локомотив-вагон заһабарилгын заводой шэрэм шудхалгын цехэй хэбшэн **Светлана Владимировна Бузаева** дэбжүүлэгдэжэ, сугтаа ажалладаг нүхэдэйнгөө этигэл найдабарида хүртэһэн байгаа.

Тэрэшэлэн уулзалгада Улаан-Үдын горсоведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн ЛВРЗ-гэй парткомой секретарь **Владимир Александрович Уланов,** соцгородогой зургаадахи магазинай наймаалагша **Валентина Николаевна Сухарева,** заводой хэбшэдэй цехэй модошо дархан **Иван Николаевич Лисов,** вагон-хабсаргадаг цехэй номеровщица **Дулма Жидуевна Тыхеева,** аппаратна цехэй слесарь **Нина Александровна Иванова,** Железнодорожно районой Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн юһэн кандидадууд байлсажа, һунгагшадтайгаа уулзаба.

— Хэнэйшье мэдэһээр түрэл тоонто Улаан-Үдэ хотомнай үдэр үнгэрхэ тума болбосон түхэлтэй боложо байдаг ааб даа. Зүгөөр мантан томо байшан гэрнүүдэй хажуугаар һургуули үсөөнөөр баригдана. Мүнөө манай һургуулиин класс бүхэндэ 35—40 һурагшад тоологдоно. Энэ асуудал ойрын жэлнүүдтэ шиидхэхээр болоо,—гэжэ 41-дэхи дунда һургуулиин багша В. Ф. Хмелев дурадхаа.

Мүн үгэ хэлэһэн һунгагшад хүдэлмэришэдэй соцгородогой үйлсэ, талмайнуудые болбосон түхэлтэй, автобусуудые олоорнь ябуулдаг болгохо тухай һанамжалһан байна.

Советскэ Союзай Герой Орешковэй нэрэмжэтэ поселогто ажаһуугшад поселогой хүдэлмэришэдэй ажабайдал, харгы зам һайжаруулха, Улаан-Үдэ хотодоо өөрын гэхээр гутал, хубсаһа оёдог фабрикануудые бариха, больницын байра үргэдхэхэ тухай дурадхалнуудые хэлэжэ, сесси дээрээ шиидхэлсэхыень депутадта кандидадуудта дурадхаһан, хүсэһэн байха юм.

Депутадта кандидат В. А. Уланов үгэ хэлэхэдээ, юһэдэхи табан жэлэй туршада хүдэлмэришэдэй байдаг городок, поселогуудай һэльбэн заһагдаха, шэнэ олон барилгануудай бодхоогдохо болоһон тухай мэдээсээд, һунгагшадай һанамжа, дурадхалнуудые хараадаа абаха тухайдаа сугларагшадые найдуулба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (баруун гарһаа): Улаан-Үдын горсоведэй депутадта кандидат В. А. Уланов үгэ хэлэжэ байна. Һунгагшадай суглаанда хабаадагшад.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.
В. МУЛЛЕРАЙ фото.

ЭНЭ ТАСС ҺОНИН

...Ф. Устинов ба И. В. Капитонов һунгагшадтаяа уулзаба

...РОВ. (Владимировска об...) РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, КПСС-эй ... Политбюрогой гэшүүндэ ..., КПСС-эй ЦК-гай секре... Дмитрий Федорович Устинов ... Ковровско округой ...адтай майн 25-да эндэ ....

... Дегтярёвой нэрэмжэтэ ... байшан соо болоһон энэ ... КПСС-эй Ковровско ... нэгэдэхи секретарь И. В. ... нээбэ. Этигэмжэтэ ...инженер С. П. Ерофеев ... Ф. Устиновай намтарые ... үгөөд, коммунистнууд ба ...бэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй ...уудай түлөө һунгалтын ...уугаа үгэхыень һунгагша...алба.

... Устинов сугларһан зо...луунаар угтагдан, үгэ хэ..., РСФСР-эй Верховно Со... депутадта кандидадаар дэб...эйнь түлөө һунгагшадта ...рхэнэйнгөө баясхалан хүр...мда үзүүлһэн үндэр эти...далгыетнай манай түрэл Коммунис партида үзүүлһэн этигэл найдабари гэжэ тэрэнэй гэшүүниинь байһан туладаа бүрин түгэсөөр тоолоноб гэжэ мэдүүлбэ.

***

Майн 24 ба 25-най үдэрнүүдтэ Д. Ф. Устинов Ковров хотын В. А. Дегтярёвой нэрэмжэтэ машина бүтээлгын заводто, экскаваторна заводто ба бусад предприятинуудта хүрэжэ, цехнүүдтэнь орожо, ажалыень хараһан, хүдэлмэришэдтэйнь хөөрэлдэһэн байна. КПСС-эй городской комитедтэ партиин горкомой бюрогой гэшүүдтэй Д. Ф. Устинов уулзажа хөөрэлдэбэ. Тэрэ хөөрэлдөөндэ партиин Владимировска обкомой нэгэдэхи секретарь М. А. Пономарёв, Владимировска облгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Т. С. Сушков хабаадалсаба.

***

Һунгуулиин Подольско городской округой (Московско область) газар дээрэ байдаг предприятинуудай, эмхи зургаануудай ба һуралсалай газарнуудай коллективүүдэй түлөөлэгшэд Калининай нэрэмжэтэ механическа заводой соёлой байшанда майн 25-да сугларба. Һунгуулиин Подольско городской округһоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Иван Васильевич Капитонов һунгагшадтаяа уулзаһан байгаа.

Уулзалга дээрэ үгэ хэлэһэн этигэмжэтэ нюур—Калининай нэрэмжэтэ заводой технолог С. А. Михайлов депутадта кандидадай ажабайдал, ажал ябуулга тухай хөөрэжэ үгөөд, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй нэгэдэлэй энэ түлөөлэгшын түлөө июниин 13-да нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэхыень һунгагшадые уряалба.

И. В. Капитонов һунгагшадта хандажа үгэ хэлэхэдээ, үндэр ехэ этигэл найдалга үзүүлһэнэйнь түлөө үнэн зүрхэнэйнгөө баяр баясхалан һунгагшадтаа хүргэбэ. Манай партида, тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитедтэ үзүүлэгдэһэн этигэл найдабари гэжэ энээниинэтнай тоолоноб гэжэ депутадта кандидат хэлэбэ.

***

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат И. В. Капитонов Калининай нэрэмжэтэ Подольскын механическа заводто, Подольскын химико-металлургическа заводто хүрэжэ, хүдэлмэришэдтэйнь, мэргэжэлтэдтэйнь, партийна организацинуудай секретарьнуудтай уулзажа хөөрэлдэбэ. Эмхидхэлэй ба ниитэ-политическэ хүдэлмэриин ямараар табигдаһые мэдэжэ абаһан, ажалшадай ажалай ба ажаһуудалай эрхэ байдал тушаа һонирхобо.

БУСАД ОРОНУУДТА ҮЛЬГЭР ЖЭШЭЭ БОЛОЖО ҮГЭНЭ

НОРИЛЬСК. (ТАСС). Норильск ерэһэн Канадын премьер-министр П. Э. Трюдо Канадын Холын хойто зүгтэ һуурин хэдэн тосхонууд бии юм, теэд нэгэниинь-шье Норильскда хүрэхэгүй байна гэжэ тэрэнэй хүндэлэлдэ үнгэргэгдэһэн уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдээ, тэмдэглэбэ. Географическа ба уларилай тон шэрүүн эрхэ байдалда эндэ бүтээжэ шадагдаһан зүйл мүнөөнэй гайхамшагта зүйлнүүдэй нэгэниинь, Холын хойто зүгтэ ажаһуудал түхеэрхэ талаар бусад оронуудта жэшээ харуулһан гайхамшагта зүйл болобо гэжэ хэлэбэ.

Газарайнь хүрьһэнэй үбэл зунгүй хүрэшэнхэй байдаг эрхэ байдалда томо томо байшангуудые бариха талаар Норильскынхидай бии болгоһон онол арганууд Арктикын бүхы зониие баясуулһан байна гэжэ айлшан тэмдэглэбэ.

Холын хойто зүгтэхи ажабайдалай бүхы һалбаринуудта, жэшээлхэдэ, хэлхээ холбооной ба транспортын асуудалнуудаар манай дүй дүршэл, амжалта, мүн Канадыншье дүй дүршэл, амжалта хадаа манай оронуудай хоорондохи нягта хани барисаанай ашаар туйлагдажа болохо ашаг үрэнүүдые эли тодоор гэршэлэн харуулна.

СССР-эй ДОСААФ-ай ЦК-гай ПЛЕНУМ

Москвада майн 25-да болоһон СССР-эй ДОСААФ-ай центральна комитедэй VI пленум, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдтэй дашарамдуулан, ДОСААФ-ай урда байгаа зорилгонуудые зүбшэн хэлсэбэ.

СССР-эй ДОСААФ-ай ЦК-гай түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Герой армиин генерал А. Л. Гетман элидхэл хэһэн байгаа.

ДОСААФ-ай ЦК-гай пленумэй гаргаһан тогтоол дотор партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүд хүсэд дүүрэнээр һайшаагдаһан, тэрэниие шууд сэхэ хүтэлбэри болгохо гэжэ хэлэгдэһэн байна. Патриотическа энэ бүлгэмэй ажал ябуулга дам саашадань һайжаруулха тодорхой хэмжээнүүд пленумэй тогтоол дотор хараалагданхай.

(ТАСС).

ОАР ЕРЭБЭ

КАИР. (ТАСС). ОАР-ай Президент, Араб Социалис Союзай түрүүлэгшэ Анвар Сададай уряалаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный юрын хэрэгээр, хани ёһоор айлшалхаяа майн 25-да Каир ниидэжэ ерэбэ.

Н. В. ПОДГОРНЫЙ АНВАР САДАДТАЙ УУЛЗАЖА ХӨӨРЭЛДЭБЭ

КАИР. (ТАСС). Майн 25-да КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный ОАР-ай Президент ба Араб Социалис Союзай түрүүлэгшэ Анвар Сададтай уулзажа хөөрэлдэбэ. Тэрэ уулзалгань хани ёһоной, нүхэдэй оршон байдалда үнгэрбэ.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө!

Орденто колхозой түрүүшын алхамууд

АРГА БОЛОМЖОНУУДАА ХҮСЭДӨӨР АШАГЛАХА

АМЖАЛТААРАА ҺАНААГАА АМАРХАГҮЙБДИ

Манай «Сибиряк» колхоз Түнхэнэйнгөө аймагта томохон ажахыда тоологдодог гээшэ. Бүхындөө 32 мянга гаран гектар газартай, тэрэ тоодо 9900 гектар таряалантай, 3000 гектар сабшалантай юм. Колхозой үйлэдбэри дээрэ 766 хүн хүдэлдэг.

Парти, правительствынгаа саг үргэлжэ үзүүлжэ байгаа туһаламжын ашаар колхознай һүүлэй жэлнүүдтэ эрид хүгжэжэ эхилэнхэй. Үнгэрэгшэ табан жэлэй эхиндэ олзо оршомнай 1 миллион түхэриг байгаа һаа, 1970 ондо 1.413.154 түхэригтэ хүрөө. Тиихэдэ 1965 онтой жэшэбэл, нёдондо 92 центнер нооһон, 2700 центнер һүн, 1417 центнер мяхан гүрэндэ ехэ худалдагдаа.

Табан жэлэй түсэбһөө гадуур гүрэндэ бүхыдөө 15000 центнер таряан, 2000 центнер мяхан, 12000 центнер һүн, 18000 центнер хартаабха, 250 центнер нооһон оруулагдаһан байна.

Энэ үедэ орооһото ургамалнуудай ургаса дунда зэргээр гектарай 2,5 центнерээр нэмээ. Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүнэй хэмжээн 242 килограммаар, хонин бүриһөө хайшалагдаһан нооһон 400 граммаар ехэ болоо. Хартаабха урдынхиһаа хоёр дахин ехэ абтана.

Табан жэлэй туршада хонидой тоо 2516 толгойгоор, үхэрнүүд 887 толгойгоор олошороо. 1969 онһоо шубуу үсхэбэрилжэ эхилэнхэйбди. 1970 ондо үндэгэ худалдаха түсэб хоёр дахин үлүүлэн дүүргэгдэə.

Эдэ жэлнүүдтэ ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлжэ, абтаһан продукциин өөрынь үнэ сэн хямдараа. Нэгэн доро колхознигуудай салин хүлһэн 35 процент дээшэлһэн байха юм.

Колхозой олзо оршын ургаха бүри колхознигуудай һуудал байдал һайжарна. Үнгэрһэн табан жэлэй туршада 120 үхибүүдэй һураха һургуули, 1400 дүрбэлжэн метр хэмжээтэй байрын 42 гэр, 120 һууритай бригадын шэнэ клуб, 4 улаан булан баригдажа, ашаглалгада оруулагдаһан байха. Мүн 700 үнеэдэй байра, 900 үхэр нэгэн доро шахаха оньһожоруулагдамал байра, 2000 хонинпой 4 байра, 40 автомашинын 2 гараж, 6400 тонно таряанай 2 склад бариглаһан байна.

Эдэ бүхы туйлалтанууд нэн түрүүн колхознигуудай эсэшэ, сусашагүй оролдолгын хүсөөр, мэргэжэлтэд болон хүтэлбэрилхы эдэбхитэдэй өөһэдынгөө даажа ябаһан харюусалгата хэрэгтээ үнэн сэхээр хандаһанай аша үрэ мүн. Энэ ушарта партийна болон комсомолой организацинуудай өмхидхэхы, хүмүүжүүлхы үүргэ тон ехэ байгаа.

1966 ондо экономико болон культураяа түргэнөөр хүгжөөжэ шадаһанайнгаа түлөө манай колхоз РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерствын болон ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи зэргын мүнгэн шан абаһан юм. 1967 оной социалис мүрысөөнэй дүнгөөр КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй болон ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугта болон нэгэдэхи шанда хүртэһэн байнабди.

Манай колхоз В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй болон ВЦСПС-эй ленинскэ ойн баярай Хүндэлэлэй грамотада, мүнгэн шанда хүртөө һэн.

Ойн баярай жэлдэ — наймадахи табан жэлэй түгэсхэлэй жэлдэ манай 96 колхозник ленинскэ ойн баярай медаляар шагнагдаа. Тиихэдэ 65 хүн ороной ниислэл Москва ошожо, ВДНХ хараха эрхэ олоо. Тэдэнэй дунда һаалишад Т. Д. Андриевская, А. С. Козлова, луговод А. М. Демин, хартаабхашан А. И. Седых, кукурузашан М. Д. Софьин, комбайнер И. Н. Бобков, малшад И. Н. Демин, И. А. Усольцев, А. Д. Попов, механизатор И. А. Кобелев болон бусад оролсоно.

Колхознай СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1971 оной январиин 26-най Указаар хүдөө ажахын үйлэдбэри хүгжөөжэ, газар таряалангай ба мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэлгэдэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаа.

Мүнөө манай колхознигууд түрэл партиингаа XXIV съездын баталһан Директивэнүүдтэй танилсаад, бүри ехэ оролдосотойгоор хүдэлжэ байна. Шэнэ табан жэлдэ ажалай бүри ехэ амжалта туйлахамнай дамжаггүй.

Л. МАКСИМОВ,
«Сибиряк» колхозой түрүүлэгшэ.

Колхозой үйлэдбэридэ түрүү дүй дүршэл болон эрдэм техникын туйлалтануудые оролдосотойгоор хэрэглэхэ гэжэ таряашад, малшаднай ехээр оролдодог болонхой. Тиигэжэ ямаршье жэлдэ адууһа малаа шахан тарагалуулха арга боломжотой болонхой. Энэмнай гүрэнэй зүгһөө саг үргэлжэ үзүүлэгдэжэ байһан туһаламжын аша гээшэ гэжэ бидэнэр ойлгонобди.

ТҮРҮҮ ДҮРШЭЛ ХЭРЭГЛЭН

Хойшодоо мал ажалай продуктнуудые эрид ехэ болгохоор парти, правительствынгаа табиһан гүрэн түрын удха шанартай зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлэлсэхэ гэжэ малшад тэмсэжэ байна.

Мал шахан таргалуулдаг манай бригада хүнэйнгөө тоогоор ехэ бэшэшье һаа, ажахы соогоо ехэ һуури эзэлнэ. Мүнөө түрэл партиингаа XXIV съездын Директивэнүүдтэй танилсажа, һайшаан дэмжээд байхадаа, манай Доодо-Аһалигай мал шахан таргалуулха гүүртын хүдэлмэришэд зориг, этигэл найдалаар түгэс юһэдэхи түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабаринуудые үлүүлэн дүүргэхээр шиидэжэ, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад хүдэлжэ байна.

Ороной хүгжэлтые хараалһан хэды ехэ үргэн дэлисэтэй түсэб гээшэб даа. Илангаяа хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ тон ехэ анхарал хандуулагдана. Энэ ушар бидэндэ баяр, омогорхол асархаһаа гадна, манай үүргэ харюусалгые бүри дээшэнь үргэнэ ха юм.

Мүнөө манай бригадада 18 хүн хүдэлдэг. Булта ажалдаа оролдосотой бэрхэнүүд, өөһэд хоорондоо эбтэй эетэйнүүд. Хүн бүхэн абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй тэмсэнэ. Бидэнэй хүдэлжэ байһан гүүртэдэ залуу малые түргэн зуура томо болгохо гэжэ оролдоно. 900 шахамал үхэр тэжээхэ байрамнай гүйсэд оньһожоруулагданхай. Бидэнэр жэлэй туршада 4000 тухай центнер шэгнүүртэй тарган мал гүрэндэ худалдаха аргатайбди. Тушаагдаһан малай шэгнүүр дунда зэргээр 360 килограммһаа доошо байхагүй. Хараа түсэбэй дүүргэгдэхэ байһаниие энэшье жэлэй түрүүшын дүнгүүд гэршэлжэ үгэнэ.

Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын һарада шахамал 479 үхэр гүрэндэ тушаахадамнай, тус бүхэниинь 375 килограмм татажа, бүхы дээрээ 1798 центнер боложо, булта шахуу үнэтэй сэнгээр абтаа. Тушаагдаһан үхэр бүхэн 650 түхэригтэ хүрэһэн болоно. Шэгнүүр ехэтэй, тарган мал тушааһанай түлөө колхознай 52000 түхэригөөр урмашуулагдаа гээшэ.

Шахамалнуудай шэгнүүрые саашадаа 400 килограммда хүргэхэ зорилготойбди. Мүнөө шахамал[...] хэдээ дунда зэргээр 1.000 [...] дээшэ нэмэнэ.

Колхознай гүрэндэ мях[...] ха хахад жэлэйнгээ түсэб [...] раль һарада дүүргээ һэн. Гү[...] ха худалдаха талаар абтаһ[...] уялгануудаа болзорһоонь [...] гэхэ арга боломжо бидэндэ [...] най тэжээлээр, байраар һ[...] гагданхай.

Хүдэлдэг малшаднайшье [...] ехэтэй, урагшаа һанаатай х[...] Илангаяа Иннокентий И[...] Демин, Иван Александрович [...] гэдэг ахамад малшад өөһэды[...] дүй дүршэлые залуу мал[...] үргэлжэ дамжуулжа, тэдэн[...] да дуратайгаар хүмүүжүүл[...]

Партиин Директивэнүүдэ[...] лагдаһан ехэ зорилгонуудые [...] хэ хэрэгтэ манай малшад өө[...] хубитые гүйсэд оруулха ба[...] лабтай.

А. П[...]
колхозой мал [...]
таргалуулха гүүртые д[...]

УРГАСАЯА ДЭЭШЭЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

Үнгэрһэн табан жэлдэ сагай уларил бирагүй байжа, таряа, ногооной ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэ угаа хүшэр байгаа. Гэбэшье эрдэмэй болон түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудта түшэглэн манай колхоз зарим тэды амжалта туйлаа. Энэ хугасаада жэл бүри дунда зэргээр гектарай 12 центнер таряан суглуулагдажа, бүхэдөө 365 мянган центнер шахуу таряан абтаа гээшэ. Зүгөөр урдахи табан жэлдэ гектар бүриһөө 9,5 центнер таряан хуряагдаһан байгаа.

Мүнөө бидэнэр юһэдэхи табан жэлэй туршада таряанай ургасые гектарай 14,2 центнертэ хүргэхэ, тэрэ тоодо гектар бүриһөө 14,9 центнер шэниисэ абаха гэһэн зорилготойбди. Таряанай ургаса дээшэлүүлхын тула нэн түрүүн һайн шанартай үрэһэ хүрэнгэ хэрэгтэй гэжэ онсо тэмдэглэхээр. Хоёр жэлэй саада тээ Түнхэнэй сорт-туршалгын участогай дурадхалаар «Саратов-36», «Саратов-38» сортнуудые тарижа эхилээбди. Эдэ түрүүндэ таридаг байһан сортнуудһаа үлүү һайн, үндэр ургаса үгэхэ, ган гасуурта тэсэмгэй гэжэ шэнжэлэгдэə. Мүнөө жэл имэ сортнуудай үрэһөөр 3000 гектар таригдаха юм.

Севооборотнуудые сахиха хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулдагбди. Юуб гэхэдэ, энэмнай таряанай ургаса дээшэлүүлгэдэ шухала һуури эзэлдэг. Бидэнэр бүхыдөө ороһо таряанай 17 севооборот, тэжээлэй ургамалнуудай 2 севооборот хэрэглэнэбди.

Таряанай ургаса дээшэлүүлгэдэ намарай һаар тон ехэ удха шанартай хадань, бидэнэр тэрэнээ жэлһээ жэл бүри нэмээхэ гэжэ оролдонобди. Хэрбээ мүнөө үедэ 3800 гектар намарай паар элдүүрилдэг байбал, 1975 ондо тэрэнээ 6000 гектарта хүргэхэ түсэбтэйбди.

Таряалан, сабшалан үтэгжүүлхэ асуудал манай саг үргэлжэ анхардаг хэрэг болоно. Хэрбээ үнгэрһэн жэлэй туршада 116 мянга гаран тонно наг шэбхэ, 2700 гаран тонно минеральна үтэгжүүлгэ хэрэглэһэн байбал, ерэхэ табан жэлдэ энээнээ 1,5 дахин дээшэлүүлхэбди.

Намарай сагта таряалан дээрэ тошон халяаха гээшын тон ехэ зохисотой байһаниинь мэдэгдээ. Түнхэндэ ехэнхидээ хуурай һалхитай хабар боложо, газар хатаадаг. Энэ ушарта намартаа элбэгээр уһа зуужа шадаһан таряалан хабарай сагые ядаралгүй дабажа, таригдаһан ургамалнуудые дороһоонь таһалгаряагүй шиг нойтоор жэгнэнэ бшуу. Имэ хүдэлмэри һайн шанартайгаар хэжэ шадабал, эртын ган гасуурһаа айлтагүй юм.

Мүн газарай элдүүрилгые үргэлжэдэнь һайнаар хэбэл Түнхэнэй эрхэ байдалда ямаршье жэлдэ баян ургаса абажа болохо гээшэ.

Баян ургаса хуряаха гэһэн зорилгодоо хүрэхэ байһанда[...] гэнэбди. Мүнөө манай та[...] түрэл партиингаа XXIV съ[...] Директивэнүүдтэй танилсаа[...] ри ехэ уялгануудые абаад [...] нээ хэрэг дээрэнь бэелүүлэ[...] тэмсэжэ байна.

С. ШКАЛЫГ[...]
колхозой главна агро[...]

ҺҮ ЕХЭЭР ҺААХА АРГАТАЙБДИ

Манай колхоз үхэр олоор үсхэбэрилхэ аргатай. Теэд һаяын жэл болотор малнай ашаг шэмэ багатай, үүлтэр муутай байжа, гаргашаяашье харюулдаггүй һэн. Һү һаали дээшэлүүлхэ гэхэдэ, хэдэн олон шалтагаан дайралдаха. Малаа һайнаар эдеэлүүлхэ гэхэдэ, саг үргэлжэ тэжээл дуталдадаг байгаа.

Эдэ бүгэдые хараада абажа, һүүлэй жэлнүүдтэ колхознай малайнгаа үүлтэр һайжаруулха, малаа шэмэтэй һайн тэжээлээр гүйсэд хангаха хэмжээнүүдые абаһан байха юм. Энэ ехэ хэрэгые хүсэндэнь хүргэхэ машина, техникэ колхоздомнай элбэгжээ. Кукуруза, куузику тарилга үргэдхэгдэжэ, тогтууритай баян ургаса абадаг болообди. Таряалан, сабшалан уһалха, үтэгжүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал табигдажа, ургасань нилээд дээшэлүүлэгдэһэн байха юм.

Тиигэжэ үнгэрһэн табан жэлэй туршада колхозой мал кукурузын шэмэтэ силосээр, һайн шанарта үбһөөр, таряа талханай зүйлөөр хүсэд хангагдаһан байна. Малай фермэнүүдтэ тэжээл буйлуулха 5 цех, силос дараха цемент ханатай, 6 ехэ траншей баригдаа. Малнай типовой байратай болоһон.

Эдэ бүгэдын ашаар малшадай ажал нилээд хүнгэржэ, мал һайнаар харууһалагдадаг болоо. Тиигэжэ малаймнай ашаг шэмэ хараатай дээшэлээ. 1970 ондо манай һаалиин фермын үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2000 гаран килограмм һүн һаагдаа. Энэмнай 1966 онойхитой сасуулхада, 400 килограммаар ехэ болоно.

Түрүү һаалишаднай — А. С. Козлова, Е. С. Бобкова болон бусад үнеэн бүриһөө 2500 килограммһаа дээшэ һү һаана. Эдэнэй нэгэн Таисия Демидовна Андреевская үнгэрһэн жэлдэ үнеэн бүриһөө 2659 килограмм һү һаажа, аймагай чемпион гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Һү һаали дээшэлүүлхэ гэжэ малшаднай үнэн сэдьхэлһээ оролдодог. Тэдэнэр үдэрэй гурим, тэжээлэй рацион зоотехническэ заабариин ёһоор сахижа, малаа саг соонь эдеэлүүлдэг гуримтай.

Мүнөө манай фермэ дээрэ «Даугава-200» гэжэ агрегат тодхогдонхой. Иигээд ажалнай улам хүнгэржэ, үнеэдээ һайнаар харууһалха, эдеэлүүлхэ аргатай болохомнай гээшэл даа.

Колхознай үнгэрһэн табан жэлдэ ажахыгаа хүгжөөлгэдэ амжалта туйлаһанайгаа түлөө Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаа. Парти, правительствын имэ ехэ шан хайрада хүртэхэ гээшэ хүнгэн хэрэг бэшэ юм ааб даа. Бидэ энээгээрээ омогорхохо ёһоороо омогорхонобди. Юуб гэхэдэ, эндэ һаалишадайшье аша габьяа ехэ.

Саашадаа амжалтаяа улам арьбадхажа, һайнаар хүдэлхэмнай. Юһэдэхи табан жэлэй туршада бүри ехэ амжалта туйлахын түлөө хүсэ шадалаа гамнахагүйбди.

А. ТУДАНОВА,
һаалиин фермые даагша.

Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 45 гектар талмайда хартаабха тарижа дүүргэхээ байна.

— Мүнөө жэл яһала һайн ургаса абаха байхабди. Үрэлэ хүрэнгэшье һайн, газаршье шиигтэй, — гэжэ хори гаран жэлдэ механизатораар хүдэлһэн Дарма Будаев хөөрэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хартаабхашан коммунист Д. Будаев; Зүгээн-Байрын поли дээрэ хартаабха тарижа ябаһан агрегат.

К. ГАБАЕВАЙ фото.

Түрүүшын амжалта

Үргэн тала газартай, хээрын бэлшээреэр элбэг дээрэһээнь «Первомайский» совхозой бүхы 8000 эхэ хонидой таба мянганиинь манай гурбадахи отделенидэ байлгагдадаг юм.

Хонидоо имагтал искусственна аргаар үрэжүүлдэг болоһоной ашаар эндэхид һүүлэй арбаад жэлэй туршада олонхи хонидоо январь, февраль һарын туршада хурьгалуулдаг болоо. Тиимэһээ хонидойнгоо хэзээ хурьгалхые һайн мэдэжэ байхадаа, тэрээндээ эртээнһээ бэлэдхэл хэдэг байна. Бүри халуун намар байхада, отделениин хүтэлбэрилэгшэд эхэ хонидойнгоо отарануудта бухы үбэлдөө хүрэхэ үбһэ тэжээлыень хото хорёодонь оруулжа, дал хашаануудыень шабардажа, дулаалжа үгэдэг. Урда жэлнүүдтэ үлүү хүйтэн байһан хашаануудсоо пеэшэн табидаг, хонидой түрэм сасуу нэгэ-нэгээрээ хурьгатаяа байха таһалгануудые хүсэд хүрэхөөр бэлдэдэг.

Харин энэ отделениинхид һүүлэй хэдэн жэлэй туршада зуун эхэ хонин бүриһөө 70 гаран хурьганһаа олые абажа шадаагүй юм. «Одоол мүнөө жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 85-һаа үсөөн бэшэ хурьгадые абажа түлжүүлээбди» — гэжэ отделение эрхилэгшэ И. Г. Цыреторов тээсгэн хөөрэжэ байгаа бэлэн.

Байгша ондо урда жэлэйхидэ орходоо хоёр дахин ехэ үбһэн бэлэдхэгдэһэн, мүн һолоомо. зелёнкошье элбэг байгаа. Олонхи отарануудайнь хонид хүсэ шадалаарше һайн үбэлжэлгэдэ ороо һэн. Илангаяа урда жэлнүүдтэ хонишод, хурьгашад олон дуталдажа, түл абалгын халуун хаһада бэрхэтэй байдал тохёолдуулдаг байгаа. Харин үнгэрэгшэ жэлдэ Татарай АССР-һээ нүүжэ ерэһэн арбаад айлай олонхидынь өөһэдынгөө һайн дураар хонин ажалда хүдэлхые хүсэһэн байна. Экэнь бүришье һайшаалтай. Аяар холын Татарһаа ерэһэн залуу бүлэ Ф. Валиевтан хоюулан хамта 500 эхэ хонидые даажа абаад, оролдосотой һайнаар адуулжа, тобир тарган үбэлжэлгэдэ оруулаа. Мүнөө тэдэнэр 490 гаран хурьгатай болоод, тэдэнээ гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ, эхэһээнь һалгаахаар бэлдэжэ байна. Нүхэр Валиев ажалайнгаа түрүүшын амжалтаар омогорхон, иигэжэ хөөрэнэ:

— Зуун хонин бүриһөө 100 хурьга абажа бирабагүйб. Теэд ерэхэ жэлдэ зориһондоо хүрэхэб гэжэ найданам.

Мүн эхэ хонидой отарануудые даажа абаһан Ф. В. Осипов, М. Н. Мещеряков гэгшэд өөһэдынгөө бүлэнэртэй оролдосо ехэтэйгээр ажаллана. Тиихэдэ совхоз соогоо, мүн Хэжэнгынгэ аймаг дотор һайн ажалаараа суурхаһан, арба һайса гаран жэлэй туршада хонин ажалда хүдэлжэ, ехэ амжалтануудые туйладаг, гүрэн түрынгөө ехэ шанда — Ажалай Улаан Тугай ордендо хүртэһэн коммунист Бальжима Шагдаровна Доржиева зуун эхэ хонин бүриһөө 105 хурьга абажа түлжүүлээд, абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлбэ. Мүн совхоз, аймаг дотороо һайн ажалаараа суурхаһан хонишон Дашажап Жамбалов өөрынгөө Балма нүхэртэеэ даажа абаһан 500 эхэ хонидоо нёдондо зунай, намарай элдин һайхан сагта һайн адуулжа тарагалуулһан, тэдэнээ өөрөө искусственна аргаар үрэжүүлһэн юм.

Тэрэшэлэн энэ жэлдэ хонидой түл абалгые тон һайнаар үнгэргэхын тула совхозой дирекциин, парткомой зүгһөө таарамжатай хэмжээнүүд абтаһан. Совхозой бүхы хонишодой дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүд таба хоноод лэ гаргагдажа, хонишод бүхэндэ хүргэгдэдэг байгаа. Совхозой директор, сомоной Советэй түрүүлэгшэ, дунда һургуулиин директорнүүдһээ эхилээд, МТМ-гэй слесарь, токарьнууд хүрэтэрөө ээлжээгээр үдэшэ бүри эхэ хонидой отарануудта ошожо, маналсадаг һэн.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, «Первомайский» совхозой Эдэрмэгэй отделениин хонишод шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлые муу бэшээр эхилээ.

Д. ОЧИРОВ,
зоотехник.

Хэжэнгын аймаг.

СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ ГҮНЗЭГЫГӨӨР ТАЙЛБАРИЛХА, БЭЕЛҮҮЛХЭ

КПСС-эй XXIV съезд коммунизм байгуулгын шэнэ шатын асари ехэ программа зохёобо.

Түрэл партиингаа түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон совет хүнүүд партийна организацинуудай ударидалга доро съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлжэ эхилбэ. Тэрэнэй үльгэр жэшээнь москвагайхидай үүсхэлээр шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүхы орон соомнай дэлгэрһэн үргэн ехэ мүрысөөн болоно.

Съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгохын түлөө бүгэдэ арадай, бүхы партиин шэн зоригто тэмсэлдэ олон түмэнэй трибуна болгошо — совет хэблэл шухала үүргэ дүүргэхэ ёһотой.

Манай хэблэл газетэнүүдэй мүнөө үеын тон шухала зорилго юун болоноб гэбэл, партийна съездын тогтоолнууд ба материалнуудые, шэнэ табан жэлэй зорилгонуудые олон түмэнэй анхаралда толотомо һонороор, ойлгосотойгоор тайлбарилха, тэдэ тогтоолнуудай, түсэбүүдэй дүүргэлтые дэлгэрэнгы үргэнөөр харуулха хэрэг болоно. Энэ талаар илангаяа районно газетэнүүдтэ онсо шухала уялга даалгагдана. Яахадааб гэхэдэ, районно газетэнүүд хадаа манай совет хэблэлэй эгээн лэ олон тоото отрядынь, олон бэшэгшэдтэй, олон эдэбхитэдтэй, уншагшадтай — тиимэһээ эгээн лэ нүлөө ехэтэ отрядынь байна ха юм.

Манай республикын олохон районно газетэнүүд пропагандист, эмхидхэгшэ байһан үүргэеэ мүнөөнэйшье шухала, харюусалгатай шатада һайнаар дүүргэжэ байна. XXIV съездын дүүрэһэнһээ хойшо һараһаа үлүүхэн саг үнгэрбэ. Энэ үедэ аймагуудай олон газетэнүүд съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй гүн удхые тайлбарилан ойлгуулхаһаа саада тээ, энэ талаар партийна ба нийтын эмхинүүдэй, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай ажал хүдэлмэриие үргэнөөр харуулна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Тиимэ газетэнүүдэй тоодо «Улаан Сэлэнгэ», «Коммунизмын туяа» (Улаан-Үдын аймаг) оролсоно.

Жэшээ болгон, «Коммунизмын туяа» гэжэ газетые абажа үзэе.

«Коммунизмын туяа» газетэ съездын шиидхэбэринүүд ба материалнууд тушаа юрэнхыгөөр бэшэ, харин дэлгэрэнгы үргэнөөр, уншаад һургаал абамаар, ухаанда оруулмаар бэшэнэ.

Агитаторнуудай ба политинформаторнуудай, ханын газетэнүүдэй редколлегинүүдэй ба арадай хинагшадай энэ талаар ябуулжа байгаа ажал тухай хуряангыһье һаа, зүгөөр тодорхой мэдээсэлнүүд газетэдэ ходо толилогдожо байнхай.

Газетэ ойлгуулгамжын хүдэлмэриин дүршэл, арга онолые улам гүнзэгыгөөр, дэлгэрэнгыгээр харуулха гэжэ оролдоно. Тэрээн тушаань имэнүүд жэшээ харуулая.

«Мүнөөдэр ямараар ажаһуунабибди, үглөөдэр ямараар ажаһуухабибди — тэрэмнай бидэнэй ажалай амжалтаһаа дулдыдаха», — гэһэн КПСС-эй XXIV съезд дээрэ Л. И. Брежнев хэлэһэн байгаа.

Эдэ үгэнүүдһээ уламжалуулан, политинформатор Николай Трофимович Румянцевай Ивалгын кондитерскэ фабрикада үнгэргэһэн хөөрөөе газетэ майн 15-найнгаа номерто толилоо.

...Үдэрэй халаанай дүүрэхэдэ ажалшад гэртээ хариха гэжэ яарагүй, харин фабрикынгаа директорэй, политинформатор Н. Т. Румянцевай хөөрэхые шагнаха гэжэ яаража сугларна.

Хүдэлмэришэд юундэ тиимэ дуратайгаар сугларбаб гэхэдэ, политинформатор Румянцев гүрэн түрын ехэ зорилгонуудые түрэл предприятиингаа мүнөөнэй байдалтай, ерээдүйн зорилготой нягтаар холбожо хөөрэдэг заншалтай.

— Научно-техническэ дэбжэлтэ туйлаһанай үндэһөөр нийтын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, бүхы нөөсэнүүдээ бүрин хүсэдөөр ашаглаха, үйлэдбэри хүтэлхэ гурим улам һайжаруулха гэһэн зорилгонуудые манай промышленностиин урда партиин съезд табиба, — гэжэ политинформатор хөөрэбэ гээд газетэдэ бэшэгдэнхэй, — эдеэ хоолой промышленность 33-35 процент ехэ продукци шэнэ табан жэл соо гаргаха ёһотой. Кондитерскэ зүйлнүүд бүри ехээр гаргагдаха гэһэн XXIV съездын Директивэнүүдэй заабариие бидэнэр, эндэ һуугшад, дүүргэхэ ёһотойбди. Табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ бидэнһээ, манай оролдолгоһоо дулдыдаха зэргэтэй.

Саашань, фабрика дээрэхи ажалай бүтээсын хайшан гэжэ дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдажа байһан тухай тоо мэдээнүүдые нэрлэн, тодорхойгоор хэлэжэ үгэхынгөө хажуугаар, политинформатор Румянцев мүн шиидхэгдээгүй асуудалнууд дээрэ, дутуу дунданууд дээрэ тогтобо. Тэдээн тухайгаа хэлэжэ байхадань, тэндэ һуужа байһан розничо цехэй бригадир Шлыкова угтажа абаад:

— Конфетэ отолдог машина цех соомнай хоёр жэлэй турша соо миин байжа байдаг. Теэд тэрэниие тааруулан табижа, тодхожо шадахагүй байһан дээрэһээ конфетэ гараараа отолһоорбди, — гэжэ гомдолоо мэдүүлбэ.

Тэрээнһээ уламжалан, үйлэдбэри тухай, саашанхи зорилгонууд ба тэдэнэй дүүргэлтэ тухай ехэ хөөрэлдөөнэй һабагша гаргагдаа һэн гэжэ газетэдэ бэшээтэй.

Тэрэ хөөрэлдөөн тухай газетын тэмдэглэл уншаад байхадаа, съездын материалнуудаар хөөрэлдөөн ямараар үнгэргэгдэхэ ёһотойб гэжэ ойлгожо абамаар гэжэ һанагдана.

«Коммунизмын туяа» газетэдэ политинформаторнууд, парткомуудай секретарьнууд — партийна эдэбхитэд агитационно-пропагандистскэ хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэдэг. Тиимэ статьянуудай нэгэн гэжэ «Олониитын дунда ябуулагдаха хүдэлмэриин «дайшалхы программа» гэһэн «Улаан Оронго» колхозой парткомой секретарь П. Нимаевай статьяе (майн 16-най номер) дүүрэн эрхэтэйгээр нэрлэхэдэ болоно.

Теэд энэ газетэмнай ганса тайлбарилга тухай бэшэнэ бэшэ, мүн табан жэлэй түсэб зорилгонуудай дүүргэлтэ тухай дэлгэрэнгы хөөрэлдөөе хуудаһан дээрээ үүсхээ.

Улаан-Үдын аймаг хадаа город шадарай томо аймагуудай нэгэн. Тиимэһээ тэрэнэй ажахынь тусхай шэглэл барижа мэргэжэхэ, һү, мяха, үндэгэ, хартаабха, овощ городто ехээр үгэхэ гол шэглэлээ съездын тогтоолой ёһоор улам хүсэтэйгөөр хүгжөөхэ зорилготой. Энээниие хараадаа абажа, газетын редакци экономикын асуудалнуудта тусгаар анхарал хандуулан, удха һайнтай, һургаал абамаар материал һүүлэй үедэ то[...] байна.

Жэшээнь, «Советская Р[...]» гэжэ колхоздо гахайн мях[...] үйлэдбэрилхын түлөө тэмсэл[...] раар ябажа байһан тухай т[...] хын экономист В. Китаевай [...] тай статьяе съездын таб[...] рилготой нягта барисаатайга[...] хэблэбэ. Анхандаа яяр м[...] һан гахайнгаа фермые тус[...] сэбэр олзо оруулдаг һалбар[...] гожо шадаһан байгаа. Оролд[...] бэрхэ хүнүүдые тэндээ табя[...] мэдэхи ажалай арга оньһо[...] жуулан һайжаруулаа: жэ[...] гахайнуудые цеховой арг[...] рууһалдаг, аргал шабааһые[...] сасажа арилгадаг, тэжээл бү[...] гые оньһон аргаар бүтээдэг[...] һэн.

Имэрхүү статьянуудые [...] хада һонирхолтойшье, һ[...] абамааршье.

Теэд манай республикын[...] нүүд бултааран тиимэ һ[...] ажаллана гэхын аргагүй.

Жэшээнь, «Хэжэнгын го[...]» газетые абаад үзэе. Бүри а[...] 15-да «Съездын шиидхэбэ[...] дые тодорхойгоор, ойлгосо[...] тайлбарилха» гэһэн түрүү ба[...] зетэдээ үгөө һэн. Тэрэ гэһэ[...] нөө болотор хоёр жэл. Му[...] хадхажа байгаа Яруунын [...] туяа» газетэдэшье тус [...] һулаар харуулагдана.

Аймагай газетэнүүдэй [...] мүнөө үеын хойшолуулагда[...] зорилго юуб гэхэдэ, КП[...] XXIV съездын шиидхэбэри[...] олондо хүргэхэ хүдэлмэрие[...] шангадхаха, тэдэнэй дүүрг[...] ри дэлгэрэнгыгээр харуулха [...] болоно. Мүн партийна, нийт[...] хинүүдэй, агитколлективүүд[...] литинформаторнуудай, соё[...] гээрэлэй эмхи зургаануу[...] талаар хэжэ байгаа һайн хү[...] риин дүй дүршэлые харуул[...] туу дундыень шүүмжэлхэ бо[...]

Эгээн шухала зүйл юун б[...] гэбэл, шэнэ табан жэлэй [...] шын жэлэй түсэб болзорһоонь [...] дүүргэхын түлөө москвагай[...] үүсхэлээр аймагуудтаа дэл[...] социалис мүрысөөнэй ябас[...] гэнөөр харуулха шухала.

Хэблэлэй шэнжэлэ[...]

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДТА КАНДИДАДУУД

ВЕРКЕЕВА Екатерина ...ргиевна, Улаан-Үдын трикотажна фабрикын туршалгын нэхэгшэ, Заудинска һунгуулиин 29-дэхи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат.

ЕРЕМИН Георгий Андреевич, Буряадай АССР-эй хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын министр, Южнэ һунгуулиин 40-дэхи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат.

ГУГНЯК Яков Анисимович, Забайкальска сэрэгэй округые командалагшын нэгэдэхи орлогшо, Нарһатын һунгуулиин 60-дахи округһоо Буряадай АССР-Верховно Соведэй депутадта кандидат.

БРЫЛЕВА Степанида Трифоновна, Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын ээрэгшэ, Слободской һунгуулиин 99-дэхи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат.

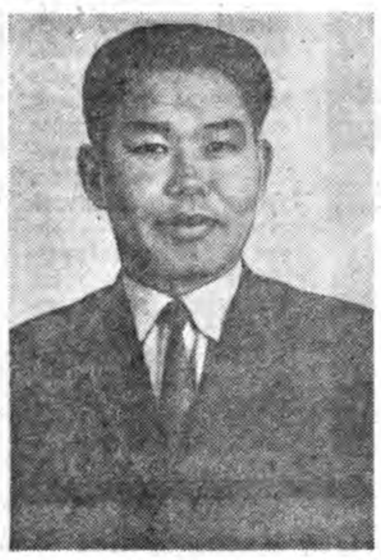

БУТУХАНОВ Николай Васильевич, Буряадай АССР-эй дотоодын хэрэгүүдэй министр, Гүрэльбын һунгуулиин 128-дахи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат.

ЛЫСОВ Валентин Федорович, КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь, Хэжэнгын һунгуулиин 91-дэхи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат.

ЩЕКОТОВ Иннокентий Кузьмич, «Правда Бурятии» газетын редактор, Некрасовска һунгуулиин 5-дахи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат.

ОРДЕНТО ҺААЛИШАН

Арадай кандидадууд

...лаан-Үдын аймагай колхоз, ...оуудай малшад «Байкал» гэ... туршалгын ажахын һаалишан ...вь Николаевна Седых гэгшые ...а мэдэнэ. Тэрэ хадаа ажахын ...центральна фермэдэ һаалиша... зургаадахи жэлээ хүдэлжэ ...на.

...В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэ... ойдо дэлгэрһэн мүрысөөндэ ...эр Седых оролсоод, үнгэрэгшэ ...э үнеэн бүриһөө 6116 кило... ...мм, тиихэдэ КПСС-эй XXIV ...дын угтамжада энэ оной үн... ...н дүрбэ һарын туршада ...н бүхэнһөө 1898 килограмм һааба. Любовь Николаевна ...амжалта дэмы туйлаагүй бай... Юуб гэхэдэ, тэрэ болбол ажал... оролдосотойгоор хандадаг ажалаа һайса мэдэдэг ...шай.

...Ажал гээшэ хүниие шэмэглэ... гэһэн ёһо заншал баримта... Л. И. Седых өөрынгөө ажалые үндэрөөр сэгнэнэ. Ажалдаа саг соогоо ерээд, хэхэ юумэнэйнгээ захада гараадүйдөө тэрэ һанаагаа амардаггүй. Үнеэдээ сэбэрлээд, аппаратураа гуримдань оруулаад, малаа эдеэлүүлжэ һаагаад, захадань гараһан хойноо, үшөө юунэй дутуу байһые шалгадаг. Гадна хаана, ямар шэнэ юумэн болоноб, тэрэниие алгасангүй мэдэжэ, ажалдаа нэбтэрүүлхые оролдодог байха юм.

Л. Н. Седых шэнэ тугаллаһан үнеэдые һааха ехэ шадабаритай юм. Мүн отондо орохо болоһон үнеэдээ мэдэжэ, саг сооны үрэжүүлдэг байна.

Энэ түрүү һаалишамнай гурбан жэл удаагуур арадай ажахын туйлалтануудые харуулха выставкэдэ хабаадалсаа. 1969 оной хүдэлмэриин дүнгөөр тэрэ хадаа выставкын алтан медаляар шагнагдааһэн. Нэгэ бага урдахана коммунис ажалай ударнигай, мал ажалай 1 классай мастерай нэрэ зэргэ тэрэндэ олгогдоһон байха.

1971 он Любовь Николаевнагай ажабайдалда мартагдашагүй жэл болонхой. Тэрэнэй үнэн сэхэ ажалые парти, правительства үндэрөөр сэгнэжэ, Ленинэй орденоор шагнаа.

— Гансахан лэ манай орондо юрын һаалишанай ажал хүндэтэйгөөр сэгнэгдэнэ. Партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон, үшөө эршэтэйгээр ажаллахаб, — гэжэ Л. Н. Седых мэдүүлнэ.

«Байкал» ажахын коллектив ажалшадай депутадуудай Улаан-Үдын аймагай Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Седых гэгшые һаяхан дэбжүүлбэ.

Любовь Николаевна хадаа хүдөөгэй юрын ажалша эхэнэр. Тэрэ гансахан аймаг соогоо бэшэ, республика доторoo суутай болоһон һаалишан.

С. ХАЛТУЕВ.

ҺАЙНААР СЭБЭРЛЭГДЭНЭ

Репортаж

...Улыһатай дулаанаар шараһан ...найн хурса элшэ нэгэ дабхар... ...һаа, үндэр хирпиисэ гэрэй ...н ехэ сонхоор гэрэлтэн бай... Хүн зон тархяа үргэхэ сүлөө... хүдэлнэ. Комбинадай мастер ...рия Георгиевна Заиграеватай ...үүлжэ уулзагдаба. Энэ нүхэр ...нэй мастераар хүдэлжэ, яһа... ...баян дүй дүршэлтэй болоо гэжэ ...мээр. Һаяшаг нээгдэһэн, хүн ...ой ажаһуудалай эрилтэ хангаха комбинадайнгаа таһагууд соо... ...р энеэбхилэн ябажа, дуратай... ...р харуулба. Хүдэлмэринь дуу... ...онъһожоруулагданхай. Хараад ...а даа. Нэн түрүүн угаалгын ...соо орое. Угаалгада орохоһоо ...хубсаһа хунарай тоһониинь ...лай химическэ раствор соо сэ...рлэгдээд ерэнэ. Хубсаһа угаадаг «...ПК-18» түхэлэй гурбан ехэ машина тодхогдонхой хүдэлнэ. 18 ...лограмм хубсаһан гуша минутын турша соо сэбэрлэгдээд, хатаагдажа үрдөөд байдаг юм. «Украинка» гэжэ машина һаяын үдэрнүүдтэ хүдэлжэ эхилхэ. Тиихэдээ хахад час соо 30 килограмм хүрэтэр хубсаһа угаан сэбэрлэхэ, хатааха аргатай юм.

Эдэ машинануудта хоёр хүн хүдэлнэ. Коммунис ажалай ударник Валентина Архиповна Вишнякова найман жэлэй туршада таһалгарягүй хүдэлжэ байнхай. Мүн Любовь Андреевна Батурина эды үе соо хүдэлжэ, дүй дүршэл схэтэй болоо.

— Бидэнэр түрэл партиингаа хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсоод, абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ һэмди. Саашадаа үшөө һайнаар хүдэлхэ эрмэлзэлтэйбди, — гэжэ Любовь Андреевна мэдүүлээ. Сэбэрлэгдэн угаагдаһан хубсаһан дахин шалгагдаад, элюурдэгдэхээр эльгээгдэнэ. Эндэшье баһа оньһожоруулагдамал аргаар хубсаһанда шииг сүршэгдэжэ, түргэн саг сос элюурдэгдээдхидэг юм. Нүхэр Быкова Матвеева хоёр юһэн жэлэй туршада тус цехтэ хүдэлжэ байнхай, халаанайнгаа даабариие 110—120 процент хүрэтэр дүүргэдэг алдартай.

Хубсаһа будадаг цех. Эндэ оньһон аргаар хубсаһан будагдажа, танай дуратай үнгэтэй болоод байха.

Улаан-Үдэ хотодомнай хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха комбинадай нээгдэһэниинь һайшаалтай. Гансахан городой бэшэ, мүн хүдөө тосхонуудай зон захил хэжэ, хирэ, тоһон болоһон хубсаһаяа түргөөр сэбэрлүүлжэ байха аргатай болоо.

Ц. ХАМАЕВ.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

ҺАРАҺАА ҺАРАДА ТҮРҮҮЛНЭ

...Гэр барилгын комбинадта эл... ...б мэргэжэлтэй хүнүүд ажаллана. Тэдэнэрэй дунда арбадахи ...кс дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр ...а ажаллажа, ажабайдалай үрзамда гараһан залуушуул ...он. Жэшээлхэдэ, Юрий Нет... ...хоёр жэлэй саада тээ гэр барилгын комбинадта ерэжэ, барилгашанаар ажаллаа һэн. Удангүй ...ажалһаа тунхарихагүй, гартаа дүйтэй хүбүүн байһанаа харуулба. Богонихон болзор соо барилга-хабсаралгын мэргэжэл гүйсэд шудалжа, түрүү барилгашадай тоодо ороо һэн. Комбинадай хүтэлбэрилэгшэд тэрэнэй эрхим мэргэжэлтэй барилгашан болоһыень сэгнэжэ, барилгын бригадын мастераар томилһон байна.

Мүнөө, мастер Юрий Петровой даажа байһан барилгашад томо панелеэр байрын гэрнүүдые городойнгоо 18-дахи кварталда барина. Тэдэнэр һара бүриингөө түсэбые үлүүлэн дүүргэнэ. Виктор Павлович Боржалеевэй бригадын коллектив үнгэрэгшэ жэлэй түсэб һайнаар бэелүүлээд, байгша оной түрүүшын кварталай даабариие үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Тус бригада һара бүри 80 айлай байха гэрэй торхо бодхооно. Коммунис ажалай ударнигууд И. В. Чистяков, В. Е. Попов, П. С. Зверев гэгшэд ажалдаа жэшээ харуулжа, нүхэдэйнгөө дундаһаа онсо шалгарна.

Н. ХАЗАГАЕВ.

Улаан-Үдэ.

КОНФЕРЕНЦИ ҮНГЭРГЭГДЭБЭ

...СССР-эй Наүкануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай ниитын эрдэмэй ...институт, Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ гүрэнэй багшын институт, Зүүн-Сибириин гүрэнэй ...культурын институт, совет-монгол хани барисаанай Буряадай ...тдэлени Монголой Арадай Республикын 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан конференци һаяхан үнгэргэбэ.

...Ниитын эрдэмэй институдай ...ректор, философиин эрдэмэй ...кандидат Д. Д. Лубсанов «1921 ...оно болоһон монгол арадай хубисхалай түүхэтэ удха шанар», ...түүхын эрдэмэй кандидат Б. Д. ...бойков «СССР МНР хоёрой хоорондохи хани барисаан, харилсан ...туһаллалга», эрдэмэй кандидадууд В. Ц. Найдаков, И. И. Соктоева, Д. С. Дугаров «МНР-эй искусствын хүгжэлтэ» гэһэн элидхэлнүүдые уншажа, сугларагшадай һонирхол ехэтэ татаба. Гадна, бусад олон элидхэлнүүд эндэ уншагдаһан байна. Жэшээлхэдэ, уран зохёол шудалагша, хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат Г. О. Туденов «Дашдоржийн Нацагдоржын хубисхалта поэзи» гэһэн элидхэл соогоо Монголой суута дуушанай ажабайдал тухай хөөрэжэ үгөө.

МНР тухай хөөрэһэн номуудай выставкэ эндэ нээгдэжэ, конференцидэ хабаадагшад һонирхон хараа.

В. РАДНАЕВ,
Буряадай ниитын эрдэмэй институдай хүдэлмэрилэгшэ.

Новолипецка металлургическа заводто шэнэ табадахи домно ...бригдажа байна. «Липецкстрой» трестын коллектив энэ домные 1972 оной хоёрдохи кварталда ашаглалгада оруулха уялга абанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мантан томо домнын барилгын талмай дээрэ.

ТАСС-ай фотохронико.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-эй Зам харилсаанай министерствын предприяти ба эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшадые СССР-эй орден болон медальнуудаар шагнаха тухай

Табан жэлэй даабариие дүүргэлгэдэ, мүн түмэр замай транспортда техническэ хэрэгсэлнүүдые ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ хэрэгтэ амжалтатай байһанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха гэбэл:

БУРЯАДАЙ АССР-һээ

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

Бадмаев Григорий Ефимовичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой слесарь.

Беломестнов Георгий Ивановичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой машинист.

Кондренкин Николай Ивановичые — Мысовойн харгы замай дистанциин харгын мастер.

Курочкин Евгений Григорьевичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой харуулдагша.

Шабаев Николай Степановичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой машинист.

ОКТЯБРИИН РЕВОЛЮЦИИН ОРДЕНООР

Баранов Александр Михайловичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой машинист.

Болхоев Лхамажап Даша-Зыгбеевичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой түмэршэ дархан.

Федоров Петр Мартыновичые — Улаан-Үдын локмотив-вагон заһабарилгын заводой цехэй начальник.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Анцупов Валентин Филипповичые — Улаан-Үдын барилгын управлениин экскаваторай машинист.

Бальцанов Николай Ильичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой мастер.

Бардонов Петр Бадлаевичые — Хяагтын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй түйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ.

Бирюкова Лидия Филипповнае — Улаан-Үдэ станциин больницын врач.

Болдырев Николай Григорьевичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой ахалагша мастер.

Булыгин Александр Ивановичые — Улаан-Үдын вагонно депогой электромонтёр.

Бурдуковская Елена Андреевнае — Горхоной харгы замай дистанциин бригадир.

Бухаров Вениамин Егоровичые — Галуута-Нуурай локомотивна депогой машинист.

Введенский Александр Михайловичые — Зүүн Сибириин түмэр замай 56-дахи машинна станциин начальник.

Власова Любовь Тимофеевнае — Улаан-Үдэ станциин столовын тогоошон.

Гаранин Фёдор Афанасьевичые — Улаан-Үдын харгы замай дистанциин начальнигай орлогшо.

Голубев Виктор Константиновичые — Мысовойн харгы замай дистанциин харгын мастер.

Горяева Валентина Ивановнае — Улаан-Үдэ станциин 6-дахи интернат һургуулиин багша.

Думнов Ксенофонт Михайловичые — Улаан-Үдын отделениин автобазын жолоошон.

Ихсанова Фарвида Баяновнае — Сэлэнгын харгы замай дистанциин хүдэлмэришэн.

Кванталиани Александр Александровичые — Улаан-Үдын отделениин начальник.

Козыкин Алексей Ивановичые — Улаан-Үдэ станциин начальнигай орлогшо.

Колмакова Раиса Николаевнае — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Кузнецов Максим Прокопьевичые — Улаан-Үдэ станциин поезд холбогшо.

Кузнецов Николай Ивановичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой булад шудхагша.

Леоник Анатолий Степановичые — Улаан-Үдын дистанциин сигнализаци ба хэлхеэ холбооной монтёр.

Лобычев Виктор Ивановичые — Мысовойн энерго-хангалгын участогай механик.

Малкова Аграфена Иннокентьевнае — Улаан-Үдын харгы замай дистанциин монтёр.

Матвеев Иван Никитовичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой электрослесарь.

Махутов Василий Дмитриевичые Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Мокров Семён Антомоновичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой токарь.

Мостовской Анатолий Фроловичые — Улаан-Үдын харгы замай дистанциин ахамад монтёр.

Наумов Пётр Титовичые — Улаан-Үдын түмэр замай транспортын техникумэй багша.

Николаев Илья Петчиновичые — Улаан-Үдын вагонно депогой крановщик.

Нихланов Матвей Марактаевичые — Улаан-Үдын отделениин начальнигай орлогшо.

Оглы Анатолий Ибрагимовичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой машинист.

Олзоев Григорий Емельяновичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Поляков Анатолий Михайловичые — Слюдянкын дистанциин сигнализаци ба хэлхеэ холбооной ахалагша инженер.

Потапов Леонид Васильевичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой главна инженер.

Рудык Василий Петровичые — граждан барилгануудай Улаан-Үдын дистанциин модошо дархан.

Сайфутдинов Ибрагим Беляловичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой машинист.

Слижевский Иван Гавриловичые — Улаан-Үдын дистанциин сигнализаци ба хэлхеэ холбооной монтёр.

Сосновский Григорий Павловичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой токарь.

Спешилов Алексей Семеновичые — граждан барилгын Слюдянкын дистанциин мастер.

Старовойт Алексей Ивановичые — Улаан-Баатарай түмэр замай Акционернэ обществын совет хүбиин парткомой секретарь.

Степанец Василий Павловичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой слесарь.

Степанов Дмитрий Григорьевичые — Улаан-Үдын локомотив вагон заһабарилгын заводой фрезеровщик.

Суворов Михаил Павловичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой начальнигай орлогшын уялга дүүргэгшэ.

Топовской Сергей Ивановичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой таһагай начальник.

Трифонов Савелий Гавриловичые — Галуута-Нуурай харгы замай дистанциин мастер.

Тугутов Максим Еремеевичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой парткомой секретарь байһан.

Уланов Владимир Александровичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой главна технолог.

Устинов Александр Дмитриевичые — Улаан-Үдэ станциие уһаар хангаха цехэй бригадир.

Уфимцев Андрей Акендиновичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой слесарь.

Федоренко Юрий Илларионовичые — Улаан-Үдын отделениин райпрофсожой түрүүлэгшэ.

Флор Николай Михайловичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой цехэй начальнигай орлогшо.

Фомин Борис Яковлевичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой мастер.

Хренова Анна Тимофеевнае — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Чебунин Иосиф Ивановичые — Галуута-Нуурай сигнализаци ба хэлхеэ холбооной дистанциин электромеханик.

Шкуратов Михаил Ананьевичые — Горхоной харгы замай дистанциин начальник.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Абрамов Абрам Борисовичые — граждан барилгын Улаан-Үдын дистанциин начальник.

Алексеев Владимир Иннокентьевичые — Галуута-Нуурай харгы замай дистанциин начальник.

Алфер Нот Тихоновичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой машинист.

Антонова Лидия Виниаминовнае — КПСС-эй Железнодорожно райкомой нэгэдэхи секретарь байһан.

Апенько Иван Гавриловичые — Зүүн Сибириин түмэр замай сэрэгэй харуулай 5-дахи отрядай начальник.

Асташкина Екатерина Ильиничнае — Улаан-Үдын локомотивна депогой кранай машинистын туһалагша.

Аюрзанов Иван Цыбеновичые — Горхон станциин узелай парткомой секретарь.

Базыкин Иван Ивановичые — Шулуутайн станциин вагонуудые шалгагша.

Белкин Семен Кузьмичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Бессарабенко Михаил Фёдоровичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой жолоошон.

Боднюк Филипп Акимовичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой слесарь.

Бояринов Юрий Александровичые — Галуута-Нуурай харгы замай дистанциин мотовозой машинист.

Бычков Георгий Михайловичые — Улаан-Үдын вагонно депогой шалгагша.

Вахрамеев Михаил Калистратовичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Вишняков Василий Ивановичые — Улаан-Үдын вагонно депогой шалгагша.

Выродов Пётр Никифоровичые Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой слесарь.

Григорьев Пётр Михайловичые — Слюдянкиин сигнализаци ба хэлхеэ холбооной дистанциин электромеханик.

Дегтярев Николай Авдеевичые — Кижа станциин начальник.

Долбак Пётр Ивановичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой токарь.

Забелкина Зоя Александровнае — Улаан-Үдын харгы замай дистанциин монтёр.

Землянский Фёдор Ильичые — Улаан-Баатарай түмэр замай Акционернэ бүлгэмэй түмэр замай албанай ахалагша инженер.

Каляев Евгений Васильевичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой начальник.

Киселева Александра Григорьевнае — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой наборщик.

Кислицын Павел Ивановичые — Зүүн Сибириин түмэр замай начальнигай орлогшо — составуудые ябуулдаг албанай начальник.

Князева Анна Александровнае — Улаан-Үдын локомотив вагон заһабарилгын заводой электрослесарь.

Козырев Иван Федотовичые — Улаан-Үдын харгы замай дистанциин мотовозой машинист.

Коннов Иван Владимировичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой ахалагша мастер.

Короткова Нина Павловнае — Мысовой станциин больницын медицинын сестра.

Кравцова Ульяна Фёдоровнае — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой шэрдэгшэ.

Кузнецов Николай Ивановичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой парткомой секретарь.

Куреева Мария Захаровнае — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой мастер.

Курышев Сергей Захаровичые — Мысовой станциин поезднуудые холбогшо.

Курьянов Егор Константиновичые — Улаан-Үдын ашаа тээхэ, буулгаха оньһожоруулагдамал дистанциин хүдэлмэришэн.

Кыштымова Валентина Алексеевнае — Улаан-Үдэ станциин больницын поликлиникын фельдшер.

Максимовский Афанасий Семёновичые — Зүүн Сибириин түмэр замай поезднуудай аюулгүйе сахиха харгын ревизор.

Михайлов Андрей Ханхаевичые — Галуута-Нуурай локомотивна депогой слесарь.

Наац Эдуард Владиславовичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой токарь.

Нестеров Григорий Ивановичые — Улаан-Баатарай түмэр замай Акционернэ бүлгэмэй врачебно-санитарна албанай врач.

Павлович Борис Владимировичые — түмэр замай Улаан-Үдын отделениин дежурна.

Парфиров Александр Захаровичые — Сэлэнгын харгы замай дистанциин главна механик.

Петряков Георгий Венедиктовичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой электрослесарь.

Полянская Зоя Ивановнае — түмэр замай Горхоной станциин дежурна.

Прокущев Иннокентий Александровичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой бюрогой начальник.

Ружников Фирс Семеновичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Рукосуев Иван Михайловичые — Улаан-Үдын харгы замай дистанциин бригадир.

Рябинина Екатерина Ивановнае — Мысовой станциин № 56 дунда һургуулиин багша.

Санникова Марфа Фокеевнае — Улаан-Үдэ станциин магазинай наймаашан.

Саржан Виктор Васильевичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой цехэй начальник.

Семенов Николай Дмитриевичые — Улаан-Үдын харгы замай дистанциин монтёр.

Сидоров Леонтий Агафоновичые — Горхоной харгы замай дистанциин монтер.

Синищек Павел Дмитриевичые — Сэлэнгын харгы замай дистанциин экскаваторай машинист.

Солодкий Николай Терентьевичые — Улаан-Баатарай түмэр замай начальник.

Сушко Антонина Александровнае — Улаан-Үдэ станциин ахалагша стрелочник.

Сысоева Вера Егоровнае — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Таскаева Татьяна Андреевнае — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Толмачев Фёдор Ивановичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой слесарь.

Томилова Ольга Григорьевнае — Мысовой станциин парткомой полит-гэгээрэлэй кабинедые даагша.

Торженсмех Геннадий Ивановичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой машинист.

Убугунов Матвей Александровичые — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой слесарь.

Ушакин Владимир Александровичые — Улаан-Үдын вагонно депогой мастер.

Чекаев Василий Андреевичые — граждан барилгын Слюдянкын дистанциин модошо дархан.

Чистякова Алефтина Устиновнае — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой станочник.

Шайхутдинов Поляк Сераевичые — Мысовой станциин резервын главна кондуктор.

Шаламова Лукерья Ивановнае — Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой харгын монтёр.

Шкондин Яков Васильевичые — Улаан-Баатарай түмэр замай Улаан-Баатарай дистанциин ахалагша мастер.

Шубин Павел Ивановичые — Улаан-Үдын вагонно депогой модошо дархан.

Юрченко Фёдор Васильевичые — Улаан-Үдын локомотивна депогой слесарь.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

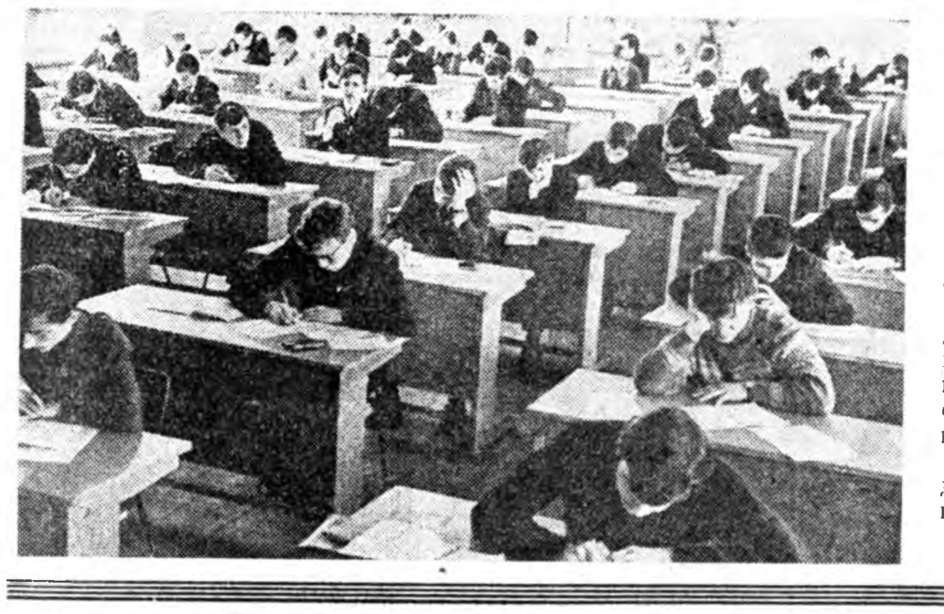

Советскэ Союзай бүхы союзна республиканууднаа 600 шахуу һурагшад физическэ олимпиадада хабаадалсаба. Энэ олимпиада Сибириин эгээл томо Новосибирск хотодо үнгэргэгдэһэн юм. Саашадаа физическэ эрдэм шудалалгада һуралсалаа зорюулха дуратайшуулые — эрхим бэлэдхэлтэй һурагшадые элирүүлгэ хадаа олимпиадын гол зорилго байгаа.

Зураг дээрэ: олимпиадада хабаадагшад хэшээлдэ.

АПН-эй фото.

Хүбүүмнай сэрэгэй албанда

ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГТОЙ КОЗУЛИНТАН

ҺҮНИИН ТЭН. Гэнтэ дайшалхы дохёо үгтэжэ, танкистнууд хүлгэшэбэ. Сержант Федор Серпионов хэбтэриһээ һүрэн бодоод, ябадал дундаа хүүртигэйнгээ шагтануудые тобшолоодхибо. Младша сержант Юрий Акимов рядовой Михаил Берестов хоёрынь үни хубсалаад байба. Экипажай һомологшоор томилогдоһон залуу сэрэгшэ Таликул Уметалиев тэдэнэрһээ хахад минутаар гээгдэжэ хубсалба.

Взвод соогоо эгээн түрүүлэн машинаая паркһаа гаргаба. Илангаяа эндэ Акимов шалгараа. Тэрэ нүхэдһөө түрүүлэн двигателеэ хүдэлгөөд байгаа бшуу.

Һүүлээрнь жагсаалда жэрылдэн зогсобод. Дайшалхы һургаалда бэлдэжэ эхилбэ. Ёһотойл дайнай захалһандал адляар булта хүлгэшэбэ. Гэрэлээ унтараагаад, урагшаа дабшабад. Радиостанцинууд элдэб мэдээ абана.

Харанхы һүни дардам харгыгааршье ябахада хэсүү байдаг шуу. Харин эндэ? Ой тайга, эгсэ үндэр хадатай, дабаатай газар. Халтад алдуу хэбэл, жалгын оёор уруу машина хүмэрин орохол.

Юрий Акимов һэримжэтэй нарипаар, урагшаа шэртэн харана. Урда томо шулуунай гү, али түгсүүлэй хэбтэхые хараагүйшье һаа, тэрэ таамаглан тухайлаадхипа. Гайхалтай һэргэг мэдэрэлтэй хүн. Экипажай бусадшье гэшүүд һэргэг һонороор шагнаархан ябана. Тусхай түхеэрэлгээр тэдэнэрэй бэе бэедээ заабари, захиралта үгэхэнь элихэнээр дуулдана.

— Баруун гар талада эрье ганга. Зүүлжээ годиро!

—Урдахи машинын тусхай галай ялагас гэхые харабаб. Урдашни гүнзэгы нүхэн, ойлгожо яба!

Иигэжэ байгаад Акимовта заабари үгтэнэ. Зүгөөр Серпионов тэрээндэ найдана, балайшье һанаагаа зобоногүй. Юуб гэхэдэ, механик-жолоошон иимэшүү юумэ яһала үзэһэн, халуун шулуу долёоһон хүн шуу. Ямаршье бэрхэшээлые дабажа гарадаг һэн. Тэрэнэй дайшалхы дүршэл тухай хөөрэһэн стенд ленинскэ таһалгада табяатай байдаг.

Дайшалхы эрхим бэлэдхэл, дүй дүршэл мүнөөшье шухала хэрэгтэй болоод байба. Харгы замдань горхон дайралдаба. Гол горхоной мүльһэн гүйсэд хайлаагүй, үшөөл зузаан зандаа гэжэ һанахаар һэн. Теэд урдахи танкын доро мүльһэн сүмэршэбэ. Харзатай газар дайралдаа гээшэ ха. Машина байшалай. Удаадахи танкын механик-жолоошон баруун талаарнь шуумайн түргөөр гарашаба. Мүльһэнэй сүмэрөөшье һаань нүгөөдэ эрьедэнь гараад, уһанда унаһан машинаая татажа гаргаба.

Тэрэнэй удаа Юрий Акимовай ээлжээн ерэбэ. Тэрэ анхаралтайгаар адаглан харахадаа, танкын зүүн талаарнь мүльһэн бүхэ, харзын уһанда дайрагдаагүй гэжэ тухайлба. Үнэхөөрөөшье, машинань тогтонгүй, хүнгэхэнөөр горхониие гаталба. Энэ харгыгаарнь бэшэ. танкнууд һубарилдан гараа һэн.

Заагдаһан газартаа саг соогоо хүрэжэ ерэбэ. Үүр хираанаар «дайсадтаяа» уулзажа, шанга тулалдаан эхилбэ. Танкистнууд тэдэнэрые уридлажа, таатай зохид газар эзэлжэ абаад, «дайсадайнгаа» гол хүсые һамна сохёо ха юм.

— Иимэ байдал ээлээд байхадаа «дайсанай» хоёр подразделени үйбута сохижо шадаха байнат,— гээд ахалагша начальник тэмдэглэбэ.— Харин хэнтнай хоёрдохи взводто иимэ һайнаар хүдэлбэ гээшэб? Машинань нэгэ газартаа байнгүй ходо ябажа байгаа. Тэрээниие буугайнгаа хараада оруулаад турша даа. Оногдохоор бэшэл. Танкистнууд тон эбтэй эмхитэйгээр буудаа.

— Козулинтанай экипаж. Сержант Серпионов командалдаг юм.

— Козулинтанай гэнэ гүбди? Магтамаар, амаршалмаар лэ байна,— гэжэ офицер хэлэбэ.

* * *

Хэрбээ энэ экипаж командирайнгаа нэрэ зүүхэ болоо һаа, Серпионовтоной гү, али Петровскитанай гэжэ нэрэтэй байха һэн. Теэд Козулинтанай гэһэн нэрэ зүүжэ ябана бшуу. Козулинтан гээшэмнай хэн бэ? Бурядай АССР-эй Баргажанай аймагта түрэжэ, хүлөө дүрөөдэ хүргэһэн гурбан аха дүүнэр юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай урда тээхэнэ тэдэнэр булта сэрэгэйнгээ уялгата албанда мордоһон байгаа. Обороны Наркомой зүбшөөлөөр гурбуулан нэгэ экипажда алба хэһэн юм. Иваниинь тэдэнэйнгээ командираар томилогдоо бэлэй. Дайнай эхилхэдэ аха дүү патриодууд сэрэгэй училищи дүүргээд, фронт эльгээгдэбэ. Москва шадар болоһон байлдаанда эрэлхэг зориг харуулһан, дайнай газарта баатарай үхэлөөр унаһан намтартай.

Нютагайхидынь тэдэнэй дурасхаалые нангинаар сахижа байдаг. Хэдэн жэлэй саада тээ КПСС-эй Буряадай обкомой зууршалгаар Забайкалиин сэрэгэй округой Н- скэ частиин танкова экипажуудай нэгэндэ аха дүү Козулинтанай нэрэ олгогдоһон байна. Эрхимүүдэй эрхим сэрэгшэд энэ экипажда алба хэдэг. Мүнөөнэй экипаж эрхимүүдэй нэгэн гэжэ тоологдоно.

Экипажай гэшүүн бүхэнэй намтар хөөрэхэ болоо һаа, армиин урда тээ ажалда ябажа хүдэржэһэн тухайнь дурдангүй гарахын аргагүй. Федор Серпионов Хориин аймагай Хасууртай нютагта автослесареэр, Юрий Акимов Эрхүүгэй областиин Алзамай городто электригээр ажаллаһан, Михаил Берестов Братскда токариин, Таликул Уметалиев Киргизидэ гагнууршанай мэргэжэл шудалһан байна.

Тэдэнэр бултадаа спортдо дуратайшууд, ДОСААФ-ай эмхидэ һайн бэлэдхэл гараһан байна. Экипажай дүрбэн гэшүүд Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда хабаадалсаһан сэрэгшэдэй хүбүүд юм. Эсэгэнэрэйнгээ нэрэ хүндые унагаахагүй гэһэн нютагайнгаа хүн зонһоо юрөөлтэй, Эхэ ороноо нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтээр сахижа ябаха уялгатай ха юм. Тиимэһээ тэдэнэр хэшээлнүүдтээ анхаралтайгаар бэлдэдэг, албанай хэрэгые гүнзэгыгөөр шудалхые оролдодог байна. Жэшээлхэдэ, сержант Серпионов, младша сержант Акимов гэгшэд танк жолоодожо, мэргэнээр буудажа, экипажаа командалжа шадаха болонхой. Тиихэдэ Михаил Берестов тэдэнэрһээ һүүлдэ эндэ ерээшье, экипажайнгаа бүхы мэргэжэл шудалжа дүүргэхэнь дүтэлээ. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ тус экипаж эсэгэ оронойнгоо ямаршье захиралта дүүргэхээр хэзээдэшье бэлэн.

В. КОЛЕСНИКОВ.

ХИЛЫН Саанахаа

РАДИО ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

КПЧ-гэй XIV СЪЕЗД

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакиин Коммунис партиин ээлжээтэ XIV съездын хүдэлмэреэ эхилһэн Прагада, Съезднүүдэй ордондо олон миллион чехүүд ба словагуудай анхарал мүнөө үедэ хандуулагданхай. Чехословакиин коммунистнуудай, бүхы арадай, аха дүү коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай КПЧ-гэй алдарта 50 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байһан дурасхаалта үдэрнүүдтэ съезд нээгдэбэ. Энэ хоёр һайндэртэй дашарамдуулан, Прагын үйлсэ гудамжанууд Чехословакиин ба совет тугуудаар, партиин ойе, XIV съездые, социализм байгуулагша Чехословакиин ажалшадай амжалтануудые, Чехословако-Соведэй хани барисаае алдаршуулһан плакатануудаар, транспарантнуудаар, паннонуудаар шэмэглэгдэнхэй.

Съезднүүдэй ордоной зал һайндэрэй ёһоор гоёогдонги. «Ленинэй зааһан замаар манай социалис Эхэ ороной улам ехэ һалбаралта тээшэ!» гэһэн урягагай үгэнүүд сценэ дээгүүр бэшэгдэнхэй. Чехословакиин миллион гаран коммунистнуудһаа һунгагдаһан 1200 делегат майн 25-да энэ зал соо сугларба. Мүн энэ зал соо—ЧССР-эй министерствэнүүдэй ба зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, промышленностиин ба хүдөө ажахын түрүүшүүл, эрдэм соёлой ажал ябуулагшад, Чехословакиин Арадай армиин түлөөлэгшэд—хилын саанахи айлшад байлсана.

...КПЧ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Г. Гусак, КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүд ба гэшүүндэ кандидадууд, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ба КПСС-эй делегациин гэшүүд, КПЧ-гэй XIV съездэ ерэһэн коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай делегацинуудай хүтэлбэрилэгшэ, ЧССР-эй Национальна фронтдо орогшо эмхинүүдэй түлөөлэгшэд һууринуудаа президиумдэ эзэлнэ.

КПЧ-гэй хүтэлбэрилэгшэдые, аха дүү партинуудай делегацинуудые съездын делегадууд ба айлшад нэрьемэ, удаан альга ташалгаар угтаба. «КПЧ мандаха болтогой!», «КПСС мандаха болтогой!», «Ура!» гэһэн абяанууд дуулдана.

КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, ЧССР-эй Президент Л. Свобода оршолой хуряангы үгэ хэлэжэ, съездые нээбэ.

Делегадууд ба айлшад «Интернационал» дуулана. КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь нүхэр В. Биляк, КПЧ-гай съездэ хабаадалсахаяа ерэһэн хилын саанахи делегацинуудые, тэрэшэлэн ЧССР-эй Национальна фронтдо орогшо партинуудай делегацинуудые съездын нэрэһээ үнэн зүрхэнһөө амаршална.

КПЧ-гэй XIII съездын һүүлээр общество доторхи ажал ябуулга ба хүгжэлтэ тухай элидхэл; КПЧ-гэй Центральна хиналта-шалгалтын комиссиин элидхэл; 1971—1975 онуудтахи партиин экономическа политикын гол шэглэлнүүд тухай элидхэл; съездын документнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ ба баталалга; КПЧ-гэй Центральна Комитедые, КПЧ-гэй Центральна хиналта-шалгалтын комиссиие һунгалта гэһэн съездын хэлсэхэ зүйлнүүдые делегадууд нэгэн дуугаар баталба.

Тэрэнэй һүүлээр съездын президиум ба комиссинууд һунгагдаһан байгаа.

Элидхэл хэхэ үгэ КПЧ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Г. Гусагта үгтэнэ.

ПРАГА, майн 26. (ТАСС). КПЧ-гэй XIV съездын үсэгэлдэр үдэшын заседани дээрэ КПЧ-гэй Центральна хиналта-шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ М. Якеш тэрэ комисиин элидхэл хэбэ.

КПЧ-гэй ЦК-гай тоосоото элидхэл тушаа, КПЧ-гэй Центральна хиналта-шалгалтын комиссиин элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ съезд дээрэ эхилбэ.

СОЦИАЛИС ИНТЕРНАЦИОНАЛАЙ СОВЕДЭЙ СЕССИ

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Социалис интернационалай соведэй гурбан үдэрэй сесси Хельсинкидэ эхилбэ. 35 оронһоо 150-яад хүн, тэрэ тоодо социалис демократиин мэдээжэ ажал ябуулагшад хабаадалсана.

«Уласхоорондын байдал», «Европодохи эб найрамдалай ба харилсаа холбооной политика», «Гурбадахи юртэмсын оронуудтахи политическэ харилсаан ажаллалга ба экономическа дэбжэлтэ» гэһэн иимэ гурбан гол асуудал сесси зүбшэн хэлсэхэ юм.

Патриодуудай амжалта

ХАНОЙ. (ТАСС). Сүлөөрэлгын хэблэлэй агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Урда Вьетнамые сүлөөлхын түлөө тэмсэгшэ арадай зэбсэгтэ хүсэнүүд Куангчи провинциин хойто талада майн 20-һоо 22 хүрэтэр дайлалдаха зуураа, американо-сайгоной 200-гаад солдадые хорооһон, һомоной 17 склад тэһэлһэн, сэрэгэй 3 машина үгы хэһэн, американ вертолёт буудажа унагааһан ба...

Урда Вьетнамай патриодууд ...лиин 28-һаа майн 13 хүрэтэр ...гон шадар дайлалдахадаа, дай... 230 солдадые үгы хэбэ, сэрэг... судна уһанда шэнгээбэ, ехэ ... буу зэбсэг гартаа оруулба.

ИНДИРА ГАНДИИН ҮГЭ

ДЕЛИ. (ТАСС). Зүүн Пакистанда боложо байгаа ушарнууд бүхы Индостандахи амгалан байдалда аюул тохёолдуулна гэжэ парламентда үгэ хэлэхэ зуураа, Индиин премьер-министр Индира Ганди тэмдэглэбэ. Тэндэхи байдалые дайн сэрэгэй хүсөөр гурим... шуулха арга байхагүй гээд да... дүүлбэ.

Зүүн Пакистандахи зүр... байдалые политическэ талаарн... римшуулан шиидхэхэдэ түһа... агуухэ гүрэнүүдые уряалжа, И... Ганди хандаба.

ЮУМЭНЭЙ ҮНЭ СЭН НЭМЭНЭ

ДУБЛИН. (ТАСС). 1969 оной 7,4 процентээй сасуулхада, энэ оной 8,2 процент хүрэтэр юумэнэй үнэ сэн Ирландида нэмэбэ. Энээн тухай Дублинда гарадаг «Уик» гэжэ газетэ мэдээсэһэн байгаа.

Энэ оной эхинһээ хойшо үнгэрэгшэ жэлэй баһал тэрэ үеынхитэй сасуулхада, юумэнэй үнэ сэн ... нэмэбэ: овощ — 19 процент, ...хан — 16, хилээмэн ба хил... зүйлнүүд—10, һүн — 18, ко... ровапнэ продуктнууд — 14 п... Хубсаһан—10—16 процентээ... тал — 10—12 процентээр үнэт... лобо.

Баһал энэ үе соо түлишын ... рючиин үнэ сэн 9 — 14 процен... мебель — 10 процентээр нэ... байна. Гэр байрын түлөөһэн 8 ...центээр, һуралсаһанай түлөө ... һэн 11 процент шахуугаар, ... портна ба почтово түлөөһэн 35 процентээр нэмэбэ.

Ирландидахи юумэнэй үнэ с... ходо нэмэжэ байдаг ушарта тэ... ажалшад дурагүйтэнэ.

Агуухэ эрдэмтэдэ зорюулагдана

ВАРШАВА. (ТАСС). Николай Копернигэй түрэһөөр 500 жэлэй ой 1973 ондо гүйсэжэ, Польшодо ургэнөөр тэмдэглэгдэхэеэ байна. Тэрэнэй зохёолнуудые хэблэжэ гаргаха хүдэлмэри Польшын хэблэлэй газарнуудай түсэб соонь ойрын хоёр жэлэй турша соо эхин һууринуудай нэгыень эзэлнэ.

Копернигэй ойн баярай комитедтэ ТАСС-ай корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Польшын агуухэ астрономой түгэс зохёолнуудай түрүүшын том хэблэлһээ бүри мүнөө жэл гараха байна.

Улад зониие буудаба

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Теннесси штадай Чаттануга городтохи байдал шахардуу шанга байһаар зандаа. Негр зоной тэмсэл даран һүнөөхэеэ оролдожо, город соогоо комендантска час засагаархид соносхобо. Штадай губернаторай захиралтаар городто асарагдаһан национальна гвардеецүүд, мүн полициинхид негр зониие буудана. 19 хүн шархатаба, 263 хүн арестовалагдаба.

Социальна буруу байда... эсэргүүсэн...

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Изра...сионис хүтэлбэрилэгшэд га... араб зониие баһамжална бэшэ. Израиль дотороошье еврейнүүд ...гэдэхи» ба «хоёрдохи» сортын ...данинууд болгогдожо хубааг... Израилиин общество дотор онд...доо һуури тэдэнэртэ олгогдоһо...на. Хэблэлэй тоо мэдээгээр, И...лиин хүн зоной 20 процент... үгытэй ядуу байдалда ажами... байдаг. Тель-Авивадахи дүрбэ... бүхэнэй нэгэниинь урсахан муу... гааһан соо һуужа байдаг.

Баяшуулай ба үгытэйшүүлэй ...рондохи зүрилдөөн манай городо... хурса асуудал болоно гэжэ И... лимай мэр өөрөө мэдэрһэн ... Социальна буруу байдалые эсэ... сэһэн жагсаалнууд Израильда ...лэй үедэ бүри оло дахин бо... байнхай.

Ольстердохи байдал

ЛОНДОН. (ТАСС). Ольстерой ...родуудта полициин, Англиин ээ... гын сэрэгүүдэй ба арад зоной ...рондо буудалдаан, тулалдаан зам... гүй.

Майн 24-нэй һүни патрулиин Белфастын улад зоной хоорондо ...далдаан болобо. Ньюри городто ...бын тэһэрхэдэ, телефонно подст... һандаргагдаба.

МҮНӨӨДЭР—ЛЕВ ЯШИНАЙ ҺҮҮЛШЫН НААДАН

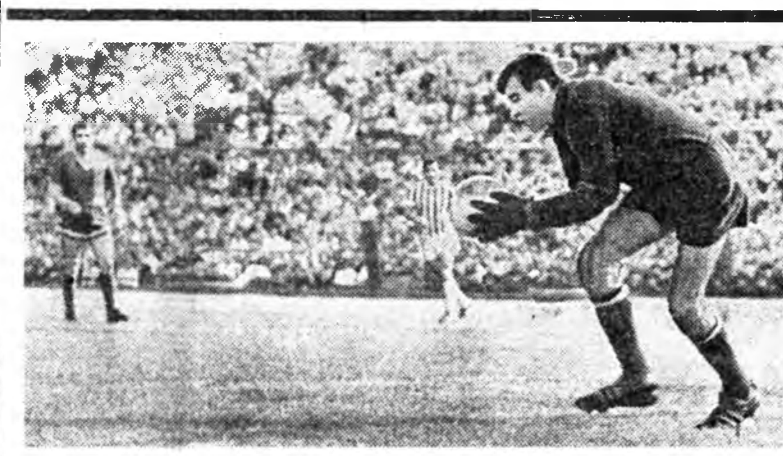

Москвада, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Центральна стадион дээрэ «Динамо» клубай суглуулагдамал командын футболистнуудтай ороноймнай мэдээжэ вратарь Лев Яшин майн 27-до һүүлшынхеэ наадахань. Дэлхэйн эрхимэй эрхим спортсменүүд манай ороной вратарь Лев Яшинтай хахасалгын наада үнгэргэхэдөө тэрэниие дэлхэйн футболистнуудай хүндэлдэг, сэгнэдэг байһые гэршэлжэ үгэнэ.

Абаһаар Лев Яшин дахин воротада байхаяа болёо гэжэ дуулахада этигэхээр бэшэл! Зүгөөр тэрэнэй 20 жэлэй туршада наадаһан сагые эрьежэ харахада, хэды олон футболистнууд һэлгэлсээ гэжэ һанамат. Тиибэшье һаань үндэр гоё бэетэй, спортын хара хубсаһа үмдэһэн вратарь командын капитанай хойноһоо түрэл клубайнгаа гү, али СССР-эй суглуулагдамал командын ворота хамгаалхаар гаража ерэдэг һааб даа.

...Тэрэ оройдоол арбан табатай ябахадаа, 1944 ондо Москва хотын нэгэ —заводто ерэжэ, токарёор хүдэлжэ эхилһэн юм. Тиихэдээ футбол, хоккей наадаха дуратай байһан. Зунай сагта футболой воротада, үбэл—мүльһэн дээрэ добтологшоор наададаг байгаа. СССР-тэ «Канадын хоккейн» нютагжахада вратарь боложо һураһан юм. Зүгөөр Лев футболдо үлүү дуратай байһан. Энээниинь урдань Москвагай «Динамо» командын футболист ябаһан, мүнөө совет ороной хоккейн командын тренер Аркадий Чернышев дэмжэдэг бэлэй. Тиигэжэ Лев Яшин тэрэ эрхим вратарь гэгдэһэн Алексей Хомичтой бэеэ һоридог, тэрэнэйнгээ дүршэлдэ һурадаг болоһон юм.

Он жэлнүүд үнгэржэ, Яшин далижаа, орон соогоо мэдээжэ болоо. Англи, Австри, Швеци. Чилиин футболдо дуратайшуул Яшинай гоё һайханаар наадахыень харахадаа, нэрьемэ альга ташалгаар нэгэтэбэшэ угтаһан байха. Тэрэ 17 жэлэй туршада 142 наадаанда оронойнгоо суглуулагдамал командын ворота хамгаалһан намтартай.

Лев Яшин «Динамо» клубай ворота 627 наадаанда хамгаалаа. Арба нэгэ метрһээ сохигдоһон ялын бүмбэгэ юһэ дахин барижа абаһан байха юм. Тиигэжэ Лев Яшин СССР-эй футболистнуудай дунда онсо рекорд тогтооһон байна. Жэлэй туршада үнгэргэгдэһэн 27 наадаанда оройдоо 6 бүмбэгэ алдаһан.

— Яшин—дэлхэйн эрхим вратарьнуудай нэгэн,—гэжэ Пеле хэлэһэн.—Би тэрэниие ехэтэ хүндэлдэг хүм. Тэрээндэ хүрэжэ наадамаар вратарь дэлхэйн футболистнуудай дундаһаа олдохонь бэрхэтэй...

Зүб даа. Яшин шэнгеэр хүнгэн солбоноор, зүрхэтэйгөөр добтолжо ябаһан футболистын хүл дороһоо бүмбэгэ буляажа абаха вратарь үшөөл үгы байһаар.

Совет спорт хүгжөөхэ талаар габьяатай байһанайнгаа түлөө Лев Иванович Яшин Ленинэй орден болон бусад олон үндэр шагналнуудта хүртэһэн байна.

Саг гээшэ өөрынхиеэл абадаг лэ юм. Ороноймнай мэдээжэ футболист мүнөө тэрэ «Динамо» командын начальнигаар томилогдонхой.

— Мүнөөдэр үнгэргэгдэхэ нааданда али командань шүүхэб?—гэжэ Яшинһаа асуухада:

— Футбол.

Тон лэ зүб харюу. Дэлхэйн футболой түүхэдэ өөрынгөө хубита оруулһан, спортын хара хубсаһатай юрын спортсмен наадан тэды тоотойгоор дүүрэхэ гэжэ хэзээдэшье хэлэдэггүй, хэлэхые оролдодогшьегүй даруу зантай, ёһотойл спортсмен юм.

Спортын габьяата мастер, СССР-эй таба удаа, олимпиин нааданай чемпион Лев Яшин 813-дахи һүүлшынгээ наада үнгэргэхөөр майн 27-до Москва хотынгоо ехэ стадион дээрэ гарахань. Ороноймнай эрхим вратарь «Динамо» клубайнгаа түлөө 627, СССР-эй суглуулагдамал командын ворота 142, СССР-эй суглуулагдамал клубуудай—22, Москва хотын суглуулагдамал командын—12, Москвагай «Торпедо», «Локомотив» командын—4, Дэлхэйн, Европын суглуулагдамал командануудай ворота 5 дахин хамгаалһан байна.

Мүнөө Лев Яшинда айлшаар дэлхэйн арба нэгэн ороной эрхимэй эрхим футболистнууд ерэжэ, хахасалгын наада үнгэргэхэнь.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: **1. Лев Яшин өөрынгөө нэрэ дээрэ ерэһэн олон тоото бэшэгүүдые уншана. 2. Яшин воротагай дэргэдэ.**

ТАСС-ай фотохронико.

ЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

18.00 — «Түрэл орон до... най» гэһэн дамжуулга. 18.20 «КПСС-эй XXIV съездын шии... бэринүүдые—ажабайдалдаа» гэ... хүдөө ажахын хүдэлмэришэдтэ ... рюулагдаһан дамжуулга. 18.40 телепанорама. 19.00 — «Дүр... таннист ба нохой» гэһэн По... шын уран һайханай телевизион фильм (7, 8-дахи серинүүдынь).

МОСКВА ХАРУУЛНА:

20.30 — «Циркын галнуу... гэһэн дамжуулга. 21.15 — «Н... рай дэргэдэ» гэһэн уран һайха... фильм (2-дохи серинь). 22.35 телевизионно документал... фильм. 23.35 — «Миллион ... дуудай ленинскэ университ... 00.15 — Футбол. Эндэ Лев Я... най һүүлшын наадан харуула... ха.

ХАШАГҺАА ҺЭРГЫЛЭГТЫ!

Хабар, зундаа ой модотой газараар ябадаг хүнүүд хашагта хазуулаад, заримдаа ехэ хүндөөр, энцефалит гэжэ тархиин хадхалягаар үбдэдэг. Манай республика ой тайгатай газарнуудаар угаа элбэг. Малшад, модошод, геологууд, ангуушад ажалай хэрэгээр хээрэ үнжэдэг, ажалшад амаралтынгаа үедэ аяншалгаар гаража, хада ойгоор ябадаг, сэнгэдэг гээшэ ааб даа. Тиимэһээ ойн хашагһаа халдадаг энцефалит үбшэнһөө хайшан гээд һэргылхэб гэжэ мэдэхэ ушартай болоно.

Ойн хашаг холимог, илангаяа уляаһа, бургааһаар элбэг, үдхэн хагда ногоотой, һүүдэрлиг газарта эшээлдэг юм. Апрелиин тэнгһээ хойшо үбэлэй эшээнһээ гэдэжэ гарадаг. Амитанай халуун шуһа хүхэжэ амидардаг энэ хорхой үлэн бэедээ, май, июнь һарада үлэмжэ хоротой, аюултай байдаг. Үбһэ, бургааһанай үзүүртэ эдишэ агнажа байһан хашаг хажуугаарнь хүнэй гарахада, бэедэнь халдаад, хубсаһанай забһараар шургажа, һугын, хүзүүнэй, ээмэй, самиин зөөлэн арһанда шүүрэлдэжэ, хүнэй мяха хушуугаараа нүхэлжэ, шуһыень һорожо эхилдэг. Хорото вирус (тон жэжэхэн, электронно микроскопоор лэ обёорогдодог микроб) хашагай шүлһөөр дамжан хүнэй шуһанда ороод, саашаа уураг тархида хүрэмсоөрөө тэндээ олон болоод, хабдартай болгодог юм.

Хашагта хазуулһан хүн зургааһаа — арбан табадахи хоногтоо халууржа, толгойгоо үбдэжэ, досоонь муу боложо, бөөлжэжэ эхилдэг. Үбшэнэй даамайгаар һужэрбэл, мэдээгээ алдадаг, ехээр хэтэрбэлнь хүн хосоржошье магад. Энэ үбшэндэ дайрагдаһанай һүүлээр олонхи ушарта хүн эрэмдэг бэетэй болодог. Хүзүү, гарайнь мяха шүрбэһэндэ саа убшэн (паралич) хүрэжэ, ээзгүй болодог. Үшөө толгойнь эрьедэг, унадаг, гар хүлэйнь шүрбэһэн таталдадаг юм.

Ойн хашагта хазуулһан хүн иимэ хэсүү үбшэндэ нэрбэгдэжэ магад. Гэбэшье зуун хашаг бүхэнэй гурба-дүрбэниинь лэ хорото вирустэй байдаг. Тиимэһээ, зол болоходоо, үсөөн хүн тиимэ үбшэндэ нэрбэгдэдэг. Гэбэшье манай республикын Мухар-Шэбэрэй, Бэшүүрэй, Загарайн аймагуудта, илангаяа Байгал шадарай нютагуудта хашагай энцефалидаар үбшэлхэ ушар үзэгдэдэг байна.

Хашагай энцефалит үбшэнһөө хайшан гэжэ бэеэ һэргылхэб? Хээрэ, ойдо гарахадаа, хашагай шургажа, хүнэй нюсэгэн бэедэ хүрэжэ шадахагүйгөөр хубсаһаяа бүтүү нягтаар үмдэхэ шухала. Ойдо ороһонһоо хойшо хоёр-гурбан час болоод лэ, хубсаһандамни хашаг аһаад ябанагүй гү гэжэ адаглаха, бэе бэеэ харалсажа, хашагуудые бэдэрэлсэхэ ёһотой. Ойдо амарха, хонохоодоо, наратай игаабари, һиирэг, хуурай газарта байраяа түхеэрхэ ёһотой.

Хашагта хазуулаад байбал, тэрэниие яаража һугар татаһанай хэрэггүй, харин дүмүүхэнээр, хушууень таһалангүй, бэеһээ һалгаха шухала. Тиихын тула түрүүшээр хашагта тоһо, вазелин гү, али керосин түрхеэд, арбаарбан таба минутын туршада байлгажа, амиинь бүтөөжэ муудуулаад, нариихан һабагшаар (ниидхээр) хушууень орёожо аргаахан татажа һугалдаг юм. Һүүлдэнь сооро хадхаһан нүхэндэнь йод түрхихэ ёһотой. Хашагта хазуулһан үдэрөө мартангүй, һэргылэмжын хэмжээнүүдые саг соонь хүүлэхын тула түргөөр врачта хандаха шухала. Хашагай энцефалит үбшэнтэй тэмсэхэ тарилга, вакцинаци мэтын бусад арга хэгдэдэг. Үбэлэй һарануудта — октябрьһаа апрель болотор энэ тарилга хэхэ ёһотой. Апрель һараһаа хойшо тиимэ тарилга хэжэ болохогүй. Хабартаа, зундаа ой модотой газараар ябадаг хүнүүд дурсагдаһан һарануудта заатагүй тэрэ тарилга хүүлхэ ёһотой.

Тиин һэргылэмжын хэмжээнүүдые һайнаар ойлгоод, зүбөөр гүйсэдхөөд байбал, ойн хашагай ушаруулдаг энцефалит үбшэн бэлээр зайсуулагдажа болохо.

В. ТАХАЕВ,
врач-этомолог.

ЭЛҮҮР ЭНХЫ БУЛАН

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: республикын колхоз болон совхозуудта хабарай тарилгын ябаса тухай мэдээсэлнүүд. Чехословакиин Коммунис партиин XIV съездын материал.

Хоёрдохи хуудаһанда: худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөнэй материал. «Ажалша хүн алдартай» гэһэн Б. Малютинай статья. «Соведүүд — арадай засагай органууд» гэжэ И. Азовкин, Н. Старовойтов г...шэдэй статья.

Гурбадахи хуудаһанда: Л. М...тыновагай очерк. «Соведүүд ... арадай засагай органууд» гэ... статьягай түгэсхэл. Хилын саа...һаа абтаһан ТАСС-ай мэдээ...нүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «... хаана һураха дуратайб» гэ... ниитэ гаршаг доро соносхолнуу...

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93. зам. редактора—68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря—50-52. зам. ответ. секретаря—66-76, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-36, 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Н-01465. Заказ № 964.